

PJESMARICE
IVANA ANTUNA
NENADIĆA

Izdavač
Fakultet za crnogorski jezik
i književnost – Cetinje

Biblioteka
PATRIMONIUM
Knj. 23

Urednik
Boban Batrićević

Recenzenti
Novak Kilibarda
Aleksandar Čogurić

PJESMARICE
IVANA ANTUNA
NENADIĆA

Priredili

Aleksandar Radoman & Adnan Čirgić

FCJK

Cetinje, 2022.

PREDGOVOR

U Arhivu HAZU u Zagrebu čuvaju se tri rukopisna pjesnička zbornika nastala na prostoru Boke Kotorske. Po opštoj ocjeni istraživača rukopisi su iz XVIII stoljeća. Riječ je o rukopisima označenim inventarnim brojevima IV a. 30, I b. 80 i I a. 27.

O prvome i drugome od tih rukopisa podrobnije je pisao Valtazar Bogišić u predgovoru knjige *Narodne pjesme iz starijih najviše primorskih zapisa*. Bogišić je dao osnovne napomene o zbornicima, u mjeri u kojoj je to bilo potrebno za prvu knjigu njegovih *Narodnih pjesama*, u kojoj su u prvome redu predstavljene bugarštice. O rukopisu koji se danas čuva pod brojem IV a. 30 Bogišić je zabilježio ovo: „U knjižnici Jugoslavenske Akademije u Zagrebu imaju, u koliko se do sad zna, samo dva rukopisa, u kojima se nalaze bugarštice; one svekolike i prijeđoš u ovu knjigu. Prvi prostraniji rukopis nosi br. 638, i pisan je po svoj prilici negdje okolo početka 18-og vijeka; ima 34 lista debele hartije, u osmini; sprijeda, straga i u sredini ima po nekoliko praznih listova, a što se sadržaja tiče, i nema u njemu drugo osim bugarštica, koje primismo u ovu zbirku; osim toga nalazi se *kazalo*, u kome su prvi stihovi svake pjesme. Pretpošljednja je pjesma rukopisa (26) umjetna (...) Pjesme je pisala sve jedna ruka.“¹

Rukopis koji je danas pohranjen u Arhivu HAZU pod brojem I b. 80 Bogišić je ovako opisao: „Drugi zagrebački rukopis nahodi se pod br. 641, u navedenoj knjižnici, ali u njemu nema nego samo 3 bugarštice (...) ostalo su pobožne pjesme, a ima ih nekolicina i narodnih u razmjeru deseterca. Rukopis, koji ima

¹ *Narodne pjesme iz starijih najviše primorskih zapisa*, knjiga I, sa-
brao i na svijet izdao V. Bogišić, Glasnik Srpskog učenog društva,
drugo odeljenje, knjiga X, Beograd, 1878, str. 135–136.

okolo 46 listova u 8o, kao da je savremen više opisanomu, jer su narodne pjesme u njemu sve zapisane, ako se ne varamo, onom istom rukom, koja je pisala i rukopis pod br. 638.⁴² Nakon tih opisa rukopisa, Bogišić donosi i zaključak o njihovom porijeklu i svjedoči o tome kako su rukopisi postali svojina Arhiva HAZU: „Narječne osobine dokazuju, da su obadva zagrebačka rukopisa u Boci Kotorskoj pisana bila rukom Bokijelja zapadne crkve. (...) Oba prijeđeše u knjižnicu akademije sa poznatom knjižnicom Kukuljevićevom; a taj vrli sabirač narodnih starina nađe po svoj prilici naše rukopise u Boci Kotorskoj.“⁴³ Opis rukopisa I b. 80 dao je i Milan Rešetar, potvrđujući Bogišićev sud da je riječ o bokeljskom rukopisu, u predgovoru izdanju djela Ignjata Đurđevića objavljenom u okviru edicije Stari pisci hrvatski.⁴

Rukopisima iz Arhiva HAZU pažnju je posvetio i Miroslav Pantić u knjizi *Narodne pjesme u zapisima XV–XVIII veka*. U taj je svoj izbor predvukovske usmene poezije Pantić unio jedan broj pjesama iz rukopisa IV a. 30, I b. 80 i I a. 27.

Za rukopis IV a. 30 veli da su ga pisale dvije ruke „od kojih jedna pripada pismenijoj i obrazovanijoj ličnosti (...), a druga, – ličnosti koja je to u mnogo manjoj meri (...); obe ruke radile su svoj posao jednovremeno, jer se njihovi tekstovi mešaju i nastavljaaju jedan ispod drugoga, na istim listovima.“⁴⁵ Na čemu temelji svoj sud o stepenu obrazovanja i pismenosti autora zbornika Pantić nije objasnio, a uvidom u sam rukopis u Arhivu HAZU utvrdili smo da se u njemu pojavljuju tri ruke. Prvom je rukom

² Isto, str. 136.

³ Isto

⁴ Milan Rešetar, „Predgovor“, u: *Djela Injacija Đorđi (Ignjata Đorđića)*, za štampu priredio M. Rešetar, knjiga prva, Stari pisci hrvatski, knjiga XXIV, Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 1918, str. XIX–XXI.

⁵ Miroslav Pantić, „Nepoznati Bokelj“, u: Miroslav Pantić, *Narodne pjesme u zapisima XV–XVIII veka. Antologija*, izbor i predgovor dr Miroslav Pantić, Prosveta, Beograd, 1964, str. 270.

koja odaje nešto mlađa grafijska rješenja, napisan najveći dio sadržaja. Drugim su rukopisom od ukupno 27 pjesama, koliko zbornik sadrži, ispisane čak 22 pjesme. Preostalih 5 pjesama ispisano je trećom rukom. Dvije pjesme ovoga rukopisa objavljene su u zabavniku *Biser* 1863. godine uz ovu napomenu: „Slijedeće narodne pjesme i starinske i novije, čakavskoga narječja, dopusti nam izvaditi iz velike svoje i krasne sbirke, presvjetli gospodin vrhovni župan Ivan Kukuljević Sakcinski.“⁶ Tu je zbirku, kao i ostale dvije, Kukuljević mogao pribaviti tokom boravka u Boki Kotorskoj 1856. godine.⁷

O rukopisu I b. 80 Pantić bilježi da je nastao u prvoj polovini XVIII vijeka u Boki, da sadrži narodne i umjetničke pjesme, da je na njemu radilo više ruku, da je svih 52 usmenih pjesama u njemu, od čega 3 bugarštice i 49 lirskih pjesma, grupisano na jednom mjestu i da ih je prepisivala jedna ruka koja „kao da nije pripadala naročito obrazovanoj ličnosti“, te da je Bogišić planirao da lirske usmene pjesme iz toga zbornika objavi u drugoj knjizi *Narodnih pjesama*, koja nikad nije publikovana.⁸ Ono što je u tome opisu Pantić preskočio primijetiti, a na što je još ukazivao i Bogišić, jeste da su usmene pjesme iz toga zbornika pisane istom rukom kojom je sačinjen najveći dio rukopisa IV a. 30. U tome dijelu zbornika u svojstvu korektora pojedinih riječi ili stihova javlja se i ruka koja je ispisala glavninu sadržaja za rukopis IV a. 30.

Najposlije, Pantić daje i nekoliko napomena o rukopisu I a. 27: „Dvanaest lirskih narodnih pesama (...) našle su se izmeđuane s umetničkim i poluumetničkim stihovima dubrovačkih i bo-

⁶ *Biser*, Niz bisera jugoslavjanskoga, Zabavnik, priredio Nikola Stokan, a izdao Vjekoslav Pretner, Zagreb, 1863, str. 40.

⁷ Up. Dr Tomislav Jakić, „O postanku i sastavu biblioteke Ivana Kukuljevića“, *Rad Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti*, Zagreb, 1962, str. 153.

⁸ Miroslav Pantić, „Treći nepoznati Bokelj“, u: Miroslav Pantić, *Narodne pjesme u zapisima XV–XVIII veka. Antologija*, izbor i predgovor dr Miroslav Pantić, Prosveta, Beograd, 1964, str. 270.

keških pesnika u rukopisu Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti I. a. 27.“ Pantić upućuje i na konstataciju F. Fanceva, koju smatra ispravnom, da je rukopis postanjem vezan za Kotor te da jedan dio pjesama ima „neku naročitu vezu za kotorski rod Paskvalovića.“⁹ Fancev, pak, za taj zbornik veli da je „pisan na prijelazu iz 17 u 18 stoljeće“ te zaključuje da bi po sadržaju „mogao predstavljati i neku antologiju ljubavne poezije, antologiju u tom smislu, što tu ima izmiješanih pjesama iz raznih vremena i od raznih autora, pjesama umjetničke i pučke tvorbe.“¹⁰ Neposrednim uvidom uvjerali smo se da su usmene pjesme ovoga zbornika pisale dvije ruke. Prve dvije pjesme zbornika pisane su rukom koja je sačinila najveći dio sadržaja za rukopis IV a. 30. Trinaest pjesama, pretežno usmenih, zabilježila je, pak, druga ruka. Poređenjem rukopisa pokazuje se da je to ruka koja je sačinila najveći dio rukopisa IV a. 30 te pisala usmenoknjiževne tekstove u rukopisu I b. 80.

Uporednom analizom tri rukopisa iz Boke koja se čuva u Arhivu HAZU u Zagrebu, dakle, nepobitno je utvrđeno da je najveći dio njihovih usmenoknjiževnih tekstova pisala jedna ruka. To saznanje podstaklo je interesovanje da se pokuša identifikovati ličnost koja je u ta tri zbornika ispisala čak 85 pjesama usmene provenijencije (i uz njih znatan broj prijepisa autorske poezije). Na pravi trag uputila nas je jedna informacija Radoslava Rotkovića objavljena u monografiji *Oblici i dometi bokokotorskih prikazanja*. Popisujući djela Ivana Antuna Nenadića, Rotković spominje i jedan rukopis o kojem u naučnoj literaturi nije bilo pomena: „Postoji još jedan rukopis narodnih pjesama, pisan rukom Ivana Antuna Nenadića. Zajedno sa brojnim drugim kodeksima iz

⁹ Miroslav Pantić, „Nepoznati Kotoranin“, Miroslav Pantić, *Narodne pesme u zapisima XV–XVIII veka. Antologija*, izbor i predgovor dr Miroslav Pantić, Prosveta, Beograd, 1964, str. 270–271.

¹⁰ Franjo Fancev, „Varijante triju pjesama iz kanconijera Nikše Ranjine“, *Grada za povijest književnosti hrvatske*, Knjiga XIII, Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 1938, str. 283.

Boke i on je u Arhivu JAZU (HAZU).¹¹ Slijedeći tu Rotkovićevu vijest konsultovali smo i dio njegove zaostavštine koji se danas, zahvaljujući ljubaznosti njegove pokojne supruge Mirjane Rotković, čuva na Fakultetu za crnogorski jezik i književnost na Cetinju. U kutiji građe naslovljenoj „Rukopisi crnogorskih pjesama“ pronašli smo djelove fotokopija zbirki I b. 80 i I a. 27 iz Arhiva HAZU. Na margini kopije rukopisa I b. 80 Rotković je zapisao dvije napomene: „Ruk. Nenadića“ i „Nenadićev zbornik (lirske) narodne poezije“, a na margini dijela kopije rukopisa I a. 27 (onoga dijela rukopisa u kojem su i usmenoknjiževni tekstovi) Rotković je upisao „Ruk. Nenadić“. Rotkovićevu pretpostavku da su ta dva zagrebačka zbornika pisana rukom Ivana Antuna Nenadića provjerili smo u Arhivu HAZU poredeći djelove rukopisa IV a. 30, I b. 80 i I a. 27 s rukopisima za koje nema dileme da su pisani rukom Ivana Antuna Nenadića, *Prikazanjem muke Jezusove* (I c. 29) i *Isak, prilika našega otkupitelja* (I c. 36). Detaljna uporedba rukopisa potvrdila je Rotkovićev nalaz da su usmenoknjiževni sastavi, kao i dio umjetničkih, iz zbornika IV a. 30, I b. 80, I a. 27 zaista pisani rukom Ivana Antuna Nenadića.

Ivan Antun Nenadić rođen je u Perastu 22. VI 1723. godine. Crkveno pravo doktorirao je u Padovi. Iako rođeni Peraštanin, najveći dio života proveo je u Dobroti, đe je i preminuo 13. VII 1784. godine. Nenadić je dugo bio župnik Crkve Sv. Stasije u Dobroti, nakon čega je obavljao dužnosti kanonika Katedrale Sv. Tripuna u Kotoru te generalnoga vikara kotorskog biskupa. Činjenica da se uz Nenadićeve rukopise redovno pojavljuje još jedan rukopis, onaj kojim je sačinjen najveći dio sadržaja u rukopisu IV a. 30 i kojim su ispisane prve dvije pjesme zbornika I a. 27, a istim je rukopisom korigovan na pojedinim mjestima Nenadićev rukopis u zborniku I b. 80, podstakla nas je na dalja istraživanja u cilju identifikacije Nenadićeva korektora i dopisivača. Prouča-

¹¹ Dr Radoslav Rotković, *Oblici i dometi bokokotorskih prikazanja. Prilog istoriji drame XVII i XVIII vijeka*, Crnogorsko narodno pozorište, Podgorica, 2000, str. 96.

vajući u Nadžupskome arhivu u Perastu jednu zbirku raznorodnih književnih sastava kojoj je Gracija Brajković našenuo ime *Zbirka pjesama raznih pjesnika* (njena je arhivska oznaka NAP RV), na strani 41 pronašli smo pjesmu pisanu rukom Frana Morandija, a nakon upoređenja došli smo do zaključka da je to upravo ista ruka koja je dopunjala i ispravljala Nenadićeve zapise u zbornicima IV a. 30, I a. 27 i I b. 80. U Nadžupskome arhivu u Perastu pronašli smo još jedan kratki rukopis Frana Morandija (NAP Miscellanea III P 19) koji je potvrdio taj zaključak. Dakle, dvije usmene pjesme iz zbornika I a. 27 pisane su rukom Frana Morandija. Da nije nikakva slučajnost što se Morandijev rukopis redovno srijeće uz rukopise Ivana Antuna Nenadića, posvjedočice sama njegova biografija. Morandi je rođen 7. VI 1748. godine u Kotoru. Nakon svršetka teoloških studija postao je župnik Sv. Matije u Dobroti, a potom i kanonik kaptola Sv. Tripuna u Kotoru. Preminuo je 6. VII 1826. godine.¹² Kao što se vidi, Morandi je na mjestu kanonika Sv. Tripuna bio jedan od nasljednika Nenadića, što objašnjava njegove dopune u naznačenim, ali i u rukopisu br. 20 Arhiva obitelji Balović koji smo istraživali u Arhivu HAZU, a koji predstavlja odlomak prijepisa Gundulićeva *Osmana*.

Nakon što je Ivan Antun Nenadić identifikovan kao zapisivač velikoga broja usmenih pjesama u tri zbornika Arhiva HAZU, a Frano Morandi prepoznat kao zapisivač dvije pjesme i Nenadićev korektor, ostala je još samo nedoumica čijom je rukom ispisan onih 5 pjesama u zborniku IV a. 30. Napori koje smo uložili da dođemo do toga odgovora, nažalost, nijesu dali željene rezultate, pa to pitanje i dalje ostaje otvoreno.

Osim što je na tragu bilješki Radoslava Rotkovića Ivan Antun Nenadić dobio zasluženo mjesto među prepisivačima i zapisivačima usmenoknjiževnoga bokeljskog blaga, ovim je istraživanjem ispravljena i datacija zagrebačkih rukopisa, pa je da-

¹² *Poezija baroka XVII i XVIII vijek*, izbor, komentari, predgovor i preovodi Miloš Milošević i Gracija Brajković, „NIP Pobjeda“, Titograd, 1976, str. 359.

nas izvjesno da oni nijesu nastali početkom XVIII vijeka, kako su mislili Bogišić, Rešetar i Pantić, već sredinom XVIII vijeka, na početku Nenadićeva bavljenja književnim radom, na što nas upućuje jedan ortografski argument o kojemu je pisao Rotković. Naime, Rotković je prvi uočio da Nenadić sve do njegova *Nauka krstjanskoga* iz 1768. godine vokalno r obilježava kao „ar“, a u *Nauku krstjanskome* kao „er“, baš kao i u rukopisima *Isaka* i *Pri-kazanja muke Isusove*.¹³ Budući da je u sva tri zagrebačka rukopisa, u onome njihovu dijelu pisanu rukom Ivana Antuna Nenadića, vokalno r dosljedno bilježeno kao „ar“, to bi značilo da se Nenadić poslom bilježenja usmenih pjesama bavio prije 1768. godine.

Otkriće da je najveći broj usmenoknjiževnih tekstova u tri zagrebačke zbirke ispisao Peraštanin Ivan Antun Nenadić usmjerilo nas je na zaključak da je i te tri zbirke, od kojih su dvije dosad uopšteno označavane kao bokeljske, a jedna kao kotorska, neophodno uvrstiti u korpus peraških usmenoknjiževnih pjesmarica, bez obzira na to što su pojedini njihovi djelovi mogli biti zapisani i izvan samoga Perasta, odnosno u njegovu neposrednom sušedstvu, u Dobroti, đe je Nenadić najduže boravio, ili Kotoru, na koji se odnosi jedan broj pjesama.

U ovome izdanju odlučili smo publikovati integralni tekst rukopisa IV a. 30, uključujući i pet pjesama pisanih rukom nepoznatoga zapisivača (pjesme 2, 3, 4, 8 i 15) te samo usmenoknjiževne tekstove iz zbornika I a. 27 (uključujući i dvije pjesme zabilježene rukom Frana Morandija koje se nalaze na početku rukopisa) i rukopisa I b. 80.

¹³ Radoslav Rotković, „Ivan Antun Nenadić“, u: Ivan Antun Nenadić, *Drame*, Obod, Cetinje, 1996, str. 33.

RUKOPIS IV a. 30

Hodi sabljom na me u ruci da mi uzmeš glavu prije
 Jer gospodar njoj bez krvi ne nazvat se ti nikada
 Ti turska levento
 Makar da si vezir prvi od divnoga Carigrada
 Ovu odluku stanovito on u pamet svoju stavi
 Arbanasin junak
 I zapovijed posla očito po njegovoj svoj državi
 Da najveći broj junaka što se može k njemu grede
 Dobrijeh vitezova
 Kućah Vlahah i Turaka ki u njegovoj zemlji šede
 Mehmet baša s druge strane i on vojsku sta kupiti
 Mehmet carev baša
 Navlaštito Albasane za slobodu svu brani
 Hercegovski baša kada toj zlo viđe tuj neskladu
 Zemaljski gospodar
 Dojezdi ti hrlo tada prid malomu Skadru gradu
 Ter objema gospodarom gnjevna srca sta mehšati
 Čengiće Ali baša
 Prijetujući im silnijem carom među njima kad se uzrati
 Tako baše oba umiri Jusuf bega s njim odvede
 Alibeg vojvoda
 A Mehmetu srce smiri ki u gospostvu svomu šede
 Ah ludo ti prem učini iz svoje rodne Arbanije
 Arbanasin junak
 Poći tuđoj u krajini đe gospostva njemu nije
 Koliko mu bješe bolje rusu glavu izgubiti
 Mudru gospodaru
 Neg bez krvi bez nevolje svoj pašaluk ostaviti
 Kad se viđe već u vlasti ku mu silni car darova
 Carev novi baša
 I da svaki njega časti od podložnijeh vitezova
 Posla ostrom zapovijedi da se vojska njemu kupi
 Skenderinski baša

Jer kako mu car naredi Kotor hoće da postupi
 Na glas ovi sa sve strane Turci mu se prikupljahu
 K svomu gospodaru
 Na kijeh sablje okovane o pojasu zlatom sjaju
 Njeki tanke puške drže njeki nose luk i strijele
 Turci Arbanasi
 Pod nekijema konji rže koji su viđet kako vile
 Ovi nosu kopja u ruci na glavi im perje paha
 Dobrijem vitezom
 Srditi su kako vuci jedan od sto ne ima straha
 Oko svoga kad šatora viđe vojsku đe sva stoji
 Carev Turčin baša
 S njom se uputi put Kotora koji ga se malo boji
 Trijeskovici za njim vuku od strašnoga ljuta boja
 Svojijem gospodarom
 Ke gradove tvrde tuku i ne dade čas pokoja
 Ove kadno već dovuče na Pračište vrhu gora
 Arbanasin junak
 Iz daleka sta da tuče tvrde zide od Kotora
 Ah bre ženska strašivice što ne sideš niže doli
 Prid gradom na polju
 Neg se kriješ u litice i tvoje sile skup oholi
 A znaš dobro da i tamo naše dunje i jabuke
 Mehmete nebore
 Koje ti iz grada pošiljamo zadaju ti smrtne muke
 Eto si već uzorao njeguškoga polja dio
 Viteže nebore
 Đe si mrtve zakopao ke ti je glad umorio
 Iz visine tako on bije tvrdu kulu više grada
 Tvrđoga Kotora
 Kojoj ni jedne štete nije od njegovijeh lumbarada
 Ni od onijeh koje ima tri sandžaka sobom ljudi
 Mladijeh vitezova

Zapovijeda tere njima što godi mu srce žudi
 Beg od Peći s njime prvi drugi sandžak od Kosova
 Golem dobar junak
 Hercegovska vojska vrvi đe je miso svud njegov
 I bosanski veli baša dođe u Novi pokraj mora
 On bosanski baša
 Neka je manja vojska naša na obranu od Kotora
 Generala jer on bana su dio vojske tamo obrati
 Vrijedna gospodara
 Ki u luci Lepetana pođe mu se ukazati
 Ti mu pošlji Bože mili jaku pomoć ruke tvoje
 Moj vidovni Bože
 Da bosanskoj turskoj sili oholosti slomi svoje
 Baša prohod od Veriga šćaše gradu da zatvore
 Bošnjani njegovi
 Lakše lomit neka bi ga drugi baša mogo iz gore
 Sišli bjehu blizu mora da ispune što željahu
 Turci vitezovi
 Ni jedne vojske iz Kotora jer na sebe ne čekahu
 Kad se viđe pak doteći naš vojvoda Janko prvi
 Mletački gospodar
 Sva mu obrati Bosna pleći nam slobodno more ostavi
 Tako oružja ni obraza premda vitez ki se kaže
 Bosanski gospodar
 Đeneralu ne ukaza neg pomnjive stavi straže
 Bojeći se da na njega i na njegov mali Novi
 Tursko lijepo mjesto
 Ne obale ne slome ga naši mladi vitezovi
 Zna bo jer kripost valja veće đenerala slavna bana
 Bosanski gospodar
 Neg on i sve njega opleće koje ima od Bošnjana
 Ovi dobri nigda bili nijesu da koj grad razvale
 Bošnjani junaci

Samo ako su navalili da nejakom selu opale
Mehmet da se s njim sastane ne nastoji nego radi
Turčin carev baša
Ili je noć ili svane da ni od grada zid razgradi
Prije neg se vrati opeta naš gospodar mili k nami
U gradu Kotoru
Ki je naša sva osveta suproč turskijem delijami
A sad vidi zgar očima jer mu malo veće udi
Plemenitu gradu
I s junaci kojijeh ima oko njega zaman trudi
Kolike ni dosle obori male kuće i polače
Turčine nebore
Koliko ni vojske umori ali od grada mira nače
Nigda neće dopustiti obranitelj naš uzdani
Naše sve ufanje
Da se budeš usiliti u grad njegov izabrani
U kojemu slavne kosti počivaju sve njegove
Svetoga Tripuna
Ki je svake pun milosti koga svak nas ime zove
Jezusovu pravu vjeru koji će vazda spovijedati
Bože vjerno mjesto
Muhameda zlu nevjeru za nevjeru sveđ imati
Kolikrat je tvoja sila na grad i ti s njim Mehmete
Turčine nebore
S ognjem noćno udarila bez nikakve naše štete
A družijem se sam pohvali ako drugo što učini
Moj Arbanasine
Nego nešto jer opali praznijeh kućah po krajini
Praznijeh jer ka tri junaka na obranu ima svoju
Mladijeh vitezova
Netaknuta osta svaka na sramotu tursku tvoju
Na Trojici ako malu kulu tvoji razuriše
Turčine nebore

Ku dostoje za to falu kada je naši ostaviše
 Vojevodu tere svoga ki je pustit ne htijaše
 Nebog faljen junak
 Nego čini sve što moga umoriti hti puštaše
 Kad šezdeset punijeh dana bez koristi brijeme strati
 Mehmet carev baša
 Od čemera otrovana sta se u prste uvjedati
 Dozva k sebi pak Džafera srdito mu ter govori
 Nevjernu junaku
 Ti od jutra do večera hćaše Kotor da se umori
 Obećo ga caru jesi od njega ti nije glave
 Turska poturice
 Ja ću činiti bre kapesi čauši te da zadave
 Trijeba je natrag da gredemo evo pomoć gradu iz nova
 Tvrdomu Kotoru
 Koju dobit ne možemo sila i sreća Brnardova
 On trepteći prid njim stoji ni jedne riječi ne odgovara
 On nevjerni junak
 Jer se i on tomu boji što mu baša prigovara
 Koji dozva pak begove ter im ostro zapovijeda
 Turčin Mehmet baša
 Da od boja sve trijeskove za njim vuku svi ureda
 Pak bez bubnja i bez rati da s njim idu sve delije
 S vitezom junakom
 Žaleć jer se ne zavrati nekolicu danah prije
 Jer da tvrdijem pod Kotorom manje brijeme kćaše stati
 Plemenitijem gradom
 S manjijem bješe njih prikorom manje zgođe hćahu imati
 Dopustio Bog jedini ako se nam vrati ikada
 Turčin Varljač baša
 Veću korist da ne učini ni dobitak neg je sada
 Tako od bana đenerala turska vojska sva uteče
 Slavna gospodara

A njegova čast i fala svijetla sinu nadaleče
I još mu se kruna vije radi Klisa i Spljeta grada
Vrijednom gospodaru
Od kojih turske sve delije on odagna kako i sada
Vi gospodo dakle mila naše zemlje koji vladate
Mletačka gospodo
Za njegova bojna djela dostojne mu časti date
Popijevka vi na dar da je Kotorani mili moji
Braćo i družino
Ako vi u čem ugodna je za svoju je svaki broji
Akoli pak u njoj nije ni jedne slasti ni kriposti
Malahnoj popijevci
Molim svaki ostavi je i rad mene nje grijeh prosti
Zna Bog pravo vi ću reći sagrađi je slabost moja
Moji Kotorani
Zlo nemoćan kad ležeći nemah mira ni pokoja

2.

Pjesan bugarka

Šedbu ti mi šetaše planikinja bijela vila
Mlada planikinja
Na glavu ti nosaše zelen vijenac od masline
U ruke ti pomu nosi pred Budimom šetajući
Gradom bijelijem
Iz glave ti klikovaše svijetla kralja Vladisava
A đe mi si đe mi moj ugarski kralju
Slavni kralju Vladisave
Što mi ti su bijela vrata od Budima zatvorena
Što mi ti su dvorovi crnom svitom pokriveni
Ti pribijeli dvori
Što u Budimu nije čuti ni popijevke ni začetke
Moj ugarski kralju
Neg se plače i jauče po sve kraje i sve strane
Tvoja majka cviluje kako zmija u procijepu
Žalosna gospoja
A sestrice i ljubovca kako ptica lastovica
Što ti kola ne igraju prid Budimom bijelijem
Moj ugarski kralju
Što u kolu ne igraju lijepe budimske vladike
Što prid njima ne igra ti Sekule ni Mihovile
Ugri i banovi
Neg ranjeni počiva na Kosovo ravno polje
Što ti konja ne lome rudokosi Ugričići
Ti Ugri i banovi
Što ti konja ne lome na čergiji prid Budimom
Prid njima ih ne lomi Ugrin Janko vojevoda
Sibinjanin junak

Nego bolan počiva u Sibirju bijelomu
 Na mekahnoj postelji kako i mlada udovica
 Ugrin vojevoda
 Koja mi je ljubovnika u nebrijeme izgubila
 Njemu junak dopade od Kosova ravna polja
 Ranjen dobar junak
 Ter mu nače bolan junaku Ugrin junak govoriti
 Bog ubio Ugrin Janko ognjena despota Vuka
 Ognjenita Vuka
 Koji uze vojsku redit a ne umije je razredit
 Slavna kralja naredi na istoga silna cara
 Kralja ugarskoga
 A Miojla i Sekula na bašu od Natolije
 A sam sebe naredi na bašu Romanije
 Ognjeviti Vuče
 Tu mi ti su sva gospoda u Kosovu poginuli
 Kako mi su glasovi Ugrin Janku dopanuli
 Bolahnu junaku
 Rlo se je podigao na svoje na brze noge
 Bješe mi se metnuo na jednoga dobra konja
 Vugrin vojevoda
 Ter mi tamo on odjezdi na Kosovo ravno polje
 Pod sobome sila nađe Ugričićah izranjenijeh
 Ugrin vojevoda
 Dvaest njih bješe mrtvijeh glavah bojnijem kopjem primetao
 Glavu da bi poznao slavna kralja Vladisava
 Svoga gospodara
 Glavu ti mi ne pozna nego pozna desnu ruku
 On ti je je poznao po prstenu suha zlata
 Kraljevu desnicu
 U kom bješe prstenu taj privrijedni dragi kami
 Pri kime se konji kuju mrklom nojcom po mjesecu
 Pri dragu kamenu

Ruku bješe stavio u marami svilenojzi
Ter je bješe ponio toj kraljevoj staroj majci
Starici gospođi
Toj kraljevoj staroj majci i njegovoj vjernoj ljubi
One ti mi mrtvu ruku grleći celivahu
Jadovne gospođe
Grozne suze roneći niz gospodsko bijelo lice
Ovo mu je svrha bila slavna kralja Vladisava
Svijetla gospodara
Koga kralja zvonjaše po svem svijetu vječna slava

3.

Pjesan bugarska

Ali poče kralj ugarski tužnu sužnju govoriti
 Svijetli gospodar
 Tako mi te ne ubio tužan sužnju Bog veliki
 Oć li meni kazovati što te budem uprašati
 Moj sužnju nebore
 A on ti mu tužan sužanj gospodaru govoraše
 Tako mene gospodaru ne ubio Bog veliki
 Moj ugarski kralju
 Sve ću tebi moj kralju za istinu kazovati
 Stade ti mi svijetli kralju tužnu sužnju govoriti
 On ugarski kralju
 Boje li se Turci mene govore li što za mene
 A on ti mu prestaje tužan sužnju govoriti
 Ugarskome kralju
 Ni se tebe Turci boje ni za tebe što govore
 Neg se nješto malo boje Ugrina Janka vojvode
 Gospodaru dragi
 Njega ti se Janka boje i za njega ti govore
 A Janko ti šeđaše polak njega uz trepi
 Ugrin vojevoda
 Vrlo ti mu bješe njemu kralju žao bilo
 Od pojasa potrže tu njegovu oštru sablju
 On ugarski kralju
 Da ga Janka udari po njegovoj rusoj glavi
 I on Janko izvadi od pojasa britku sablju
 Ugrin vojevoda

Da ga kralja udari po njegovoj rusoj glavi
 Na noge se podigoše lijepa ugarska gospoda
 Ti Ugri i banovi
 Tere im se ne dadoše na sabljice udariti
 Pak se bješe dofatio Ugrin Janko konja svoga
 Ugrin vojevoda
 Za njim ti je skočila kraljica slavna gospođa
 Ona mu je ufatila bre junaku konja dobra
 Gospođa kraljica
 Pak ti mu je stanula Ugrin Janku govoriti
 Nemoj Janko vojevoda za Boga za velikoga
 Moj Ugrine Janko
 Nemoj mi se ti dati zelenu Otmanoviću
 Opet će se kralj ugarski na tebe smilovati
 Moj vojvoda Janko
 On će tebi podati lijepe zemlje i gradove
 A on mi joj Ugrin Janko toj gospođi govoraše
 Lijepoj kraljici
 Pođi s Bogom gospođe ne drži mi konja dobra
 Ove sluge ne trebaju za kralja za ugarskoga
 Lijepa kraljice
 Neg mi one trebaju za čestita Otmanovića
 Jere mi ih onomadne na asprice kupovaše
 On sileni care
 Ona ga je molila bješe mu se umolila
 Ona ti ga uzdržala na njegova dobra konja
 Ugrina vojvodu
 Opet se on kralju na Janka smilovao
 Te mu bješe podao lijepe zemlje i gradove
 Ugrinu vojvodi

4.

Lijepa Rude pisaše bratu Janku u Kosovo
 Lijepa udovica
 Pošlji meni moj brate Sekula mlado dijete
 Jer mi ga je brijeme vjeriti i oženiti
 Moj brate nebore
 Jere mu sam isprosila lijepu Sibirjku đevojku
 A on mi ti Ugrin Janko lijepoj Rudi poručuje
 Jankovoj sestrici
 Ja mi ga sam sestrice vjerio i oženio
 Neg mu nemoj sestrice darovima se bojati
 Jankova sestrice
 Jere mi je on uzo jednu prepuklu sirotu
 Ja ti mu sam na Kosovu bijele dvore sagradio
 Mladome đetetu
 Pred dvorom mu sam sagradio jednu lijepu bijelu raku
 Bješe ti se lijepa Rude veoma obeselila
 Mlada udovica
 Ona mi ti parićaje lijepe dare i kolače
 Sobome ti povede one svoje vjerne sluge
 Mlada udovica
 Sobome ti pojdoše i borije i nakarade
 Tamo pođe lijepa Rude u Kosovo ravno polje
 Lijepa udovica
 Kad mi pojde lijepa Rude u Kosovo ravno polje
 Počeše mi vjerne sluge lijepoj Rudi govoriti
 Mladoj udovici
 Nemoj ni ti udarati u borije i nakarade
 Nego mi ti pogleda po Kosovu ravnu polju
 Mlada udovico

Očeš li mi će videti Sekulove bijele dvore
Ona mi je pogledala uz Kosovo ravno polje
Lijepa udovica
Nješto mi se zabijeli povrh polja Kosovoga
Hrlo ona udari pod sobome dobra konja
Mlada udovica
Hrlo konja udari uz Kosovo ravno polje
Kad mi dojde lijepa Rude pred bijelijem manastirom
Mlada udovica
Ali mi su u manastiru Svetogorci kaluđeri
Oni mi ti kaluđeri tu večer njoj govorahu
Mladi Svetogorci
Malo ti je pristanula prid bijelijem manastirom
Otuda ti izljeoš Svetogorci kaluđeri
Mladi kaluđeri
Ter mi stade lijepa Rude kaluđerom govoriti
Tako mi ve ne ubio kaluđeri Bog veliki
Mladi kaluđeri
Ko je ovdi sagrađio bijeloga manastira
A oni joj kaluđeri lijepoj Rudi govorahu
Mladi Svetogorci
Manastir je sagrađio Ugrin Janko vojevoda
Pred bijelijem manastirom jednu lijepu bijelu raku
Ugrin vojevoda
Ugrin mi je ukopao Sekula mlado dijete
Jošt im uze lijepa Rude kaluđerom govoriti
Mlada udovica
Tako mi ve ne ubio kaluđeri Bog veliki
A danu mi otvorite ovu lijepu bijelu raku
Mladi kaluđeri

Oni ti joj otvoriše onu bijelu lijepu raku
Ona mi je panula u onu bijelu lijepu raku

Mlada udovica

Oni mi je dizahu od lijepe crne zemlje
Ali se je lijepa Rude grešnom dušom razdijelila

Mlada udovica

5.

Herceg Stjepan hranjaše sokola trojemitara
Onu lijepu pticu
Držeći ga jedan dan na gosposkoj desnoj ruci
Poče ti mi ovako sokolu bešedovati
Zemaljski gospodar
Poletni mi sokole do grada do Samobora
I ovako ti reci slavnu kralju Dabisavu
Gradskom gospodaru
Ne daj kneže Dabisave Turkom grada Samobora
Ako ti je ponestalo lijepijeh mladijeh vitezova
Kneže moj nebore
Ja mi ti ću ubrzo vitezovah dobiti
Ako li ti je ponestalo nebrojene drobne spendze
Kneže Dabisave
Ja ću tebi drobne spendze za dovolje dobiti
Doletio siv sokole vrh grada od Samobora
Soko siva ptica
Tuj se bješe soko ptica čudna čuda nagledao
Đe knez s Turci šetaše po placi od Samobora
Vjera ga ubila
A brat njegov Ivanac s delijami vino pijaše
Kad mi bješe ono čudo soko ptica ugledao
Soko siva ptica
Letom bješe odletio hercegu na bijele dvore
Bješe mu se posadio na njegovu desnu ruku
Hercegu Stjepanu

Pristao je cvijeliti ljuće drijeva i kamena

Cvileći je hercegu svu istinu kazovao

Svomu gospodaru

Ko knez s Turci šetaše po placi od Samobora

A bratac mu Ivanac s delijami vino pije

Vjera ga ubila

Kad mi bješe ove riječi herceg Stjepan razumio

Ovako je pristo sokolu bešediti

Svojoj vjernoj ptici

Da bih znao sokole da je sve toj za istinu

Pero bih ti po pero od krioca ulamao

Moja vjerna ptice

Da mi veće nikada huda glasa ne doneseš

6.

Lijepu jezdu jezdijahu dva Jakšića mila brata
Dva mila brajena
Oni jezdu jezdijahu goricome zelenome
I oni se mila braća među sobom zgovarahu
Dva mila brajena
Poče ovako Mitar Jakšić Stjepanu bešedovati
Evo ti smo mi dva brata Stjepane neoženjeni
Jakšiću brajene
Sreća ako nas nanese na koju gizdavu divojku
Pođ' se jedan tad od nas mili brate oženiti
Jakšiću brajene
Tu im bješe prispjela miloj braći huda sreća
Jer ih bjehu začule od planine bijele vile
Planinkinje vile
I one se bijele vile među sobom zgovorahu
Je li koja među nami u planini bijela vila
Planinkinje vile
Koja bi mi posvadila dva Jakšića mila brata
Jer ćemo je postaviti kraljicome nada svijema
Planinkinju vilu
Među njima nađe se u planini bijela vila
I nače im ovako drugami bešedovati
Planinkinja vila
Ja ni vi ću posvaditi dva Jakšića mila brata
Pak se bješe Jakšićima u susretu učinila
Planinkinja vila
Ter im pođe dobru sreću Jakšićima nazivati

Dobra vami sreća budi dva Jakšića mila brata
 Dva mila brajena
 Bog daj tebi divojko i tebi mi dobra sreća
 Kako bješe vitez Mitar tu divojku sagledao
 Gizdavu đevojku
 Da ljepotom odsijevaše žarkom suncu i mjesecu
 Poče ti mi ovako đevojci bešediti
 Jakšić vitez Mitar
 Eto ti smo mi dva brata đevojko neoženjeni
 Jednoga od nas oberi koga mi je tebi drago
 Gizdava đevojko
 Tu im bješe miloj braći prispjela huda sreća
 Ona bješe obrala Stjepana mlada Jakšića
 Viteza junaka
 Kako bješe vitez Mitar tako čudo ugledao
 Za pojasa povadi handžara pozlaćenoga
 Jakšić junak Mitar
 Brata svoga udari u njegovo živo srce
 Tuj ga bješe crna zemlja i bez duše dočekala
 Jakšića Stjepana
 Kako viđe vitez Mitar da je brata pogubio
 Poče ti mi vitez Mitar tuj đevojku proklinjati
 Gizdavu divojku
 Davori mi đevojko bud' prokleta sreća tvoja
 Da li hoćeš ti danas do dva brata pogubiti
 Dva Jakšića brata
 Pake sebe handžarom u srdašce udario
 Tu je njega crna zemlja i bez duše dočekala
 Jakšića junaka
 Oba ti su mila brata cić divojke poginula

7.

Lijepu šedbu šetaše jedna mlada Vlahinjica
Gizdava divojka
Šedbu mi ti šetaše višnjega Boga moljaše
Nemoj mene moj Bože živom željom umoriti
Moj vidovni Bože
Živom željom umoriti ljutom strijelom ustrijeliti
Neka mi se ja naljubim jednoga gizdava junaka
Mlada Vlahinjica
Na glavu mi ponosim zelen vijenac od masline
Na ruci se nagledam zlatan prsten od iljade
Ja lijepa Vlahinja
Ako hoć' mili Bože mene živom željom umoriti
Satvori me moj Bože vitom jelom u planini
Moj vidovni Bože
Od mojijeh lijepijeh kosah sitnu travu đetelinu
Od mojijeh crnijeh očih dva hladjenca bistre vode
Moj vidovni Bože
Kada bi mi došo moj gospodar u planini lov loviti
Da bi mi on počinuo pod zelenom vitom jelom
Moj mio gospodar
Konje svoje napitao sitnom travom đetelinom
A napojit se dva hladjenca bistre vode
Te brze konje
Što je Bogu molila toj mu je i umolila

8.

Plemeniti zbor zborahu svijetla sibirjska gospoda
 Mladi Sibirjani
 Oni vijeće vijećahu u Sibirju bijelomu gradu
 Tu mi bješe došetao Stjepane Lazaroviću
 Lazarović junak
 Božju mi him pomoć toj gospodi nazivaše
 Sva ti mu se gospoda na nožice podigoše
 Dobrome junaku
 Bog daj tebi Stjepane i tebi mi sreća dobra
 Jošt mi stade vitez Stjepan toj gospodi govoriti
 Lazarović junak
 Jeste li mi što dobro ma gospodo vijećali
 Stadoše mu ta gospoda Stjepanu govoriti
 Mladi Sibirjani
 Dobro ti smo mi gospoda moj Stjepane vijećali
 Ovako smo mi čuli i nama su kazovali
 Moj Lazaroviću
 Jer se nijesi moj viteže ni vjerio ni oženio
 Ovdni ni je u Sibirju jedna Sibirjka đevojka
 Moj Lazaroviću
 Ona mi ti zabavlja lijepoj sibirjskoj gospodi
 Ma mi neće ona tebi ta đevojka zabaviti
 Moj Lazaroviću
 Neg je uzmi Stjepane za tvoju za dragu ljubi
 Pristade ti on Stjepan toj gospodi govoriti
 Lazarović junak
 Poručite gospodo lijepoj Sibirjki đevojki

Oće li me ona uzet za svojega gospodara

Lijepa Sibinjka

Stala bješe đevojka na misli i na razmisli

Ali ga će uzeti ali mu će zabaviti

Mlada Sibinkinja

Ona ti mu ne mogla taj đevojka zabaviti

Jer mi bješe on Stjepan od koljena gospodskoga

Lazarović junak

Ona mi ti đevojka toj gospodi poručuje

Ja mi ga ću uzeti za mojega gospodara

Gizdava đevojka

A on ti joj Stjepan toj đevojki poručuje

Pripravi mi đevojko lijepu gospodsku večeru

Gizdava đevojko

Jer ću doći ja Stjepan u tebe na večeri

Parićala ta đevojka lijepu gospodsku večeru

Lijepa Sibinka

Pođe mi ti on Stjepan u đevojke na večeru

Vitezove posadi će kojemu mjesto bješe

Mlada Sibinkinja

A Stjepana Lazarovića u to čelo od trpeze

Svi ti oni počinuše na te mekahne postelje

Dobri vitezovi

A Stjepana Lazarovića u kamari đevojčini

U kamari đevojčini s onom gizdavom đevojkom

Lazarović junak

Kad ti šutra bješe dan zorica zabijelila

Stade Stjepan dozivati one svoje vjerne sluge

Lazarović junak

A na noge sluge moje ili sada ili do vijeka

Da ni ne bi car čestiti prije nas u Kosovo doranio

Moje vjerne sluge
 Kako bješe đevojka te riječi razumjela
 Stala bješe đevojka i plakati i jaditi
 Mlada Sibinkinja
 A on ti joj vitez Stjepan đevojci govoraše
 Nemoj mi ti đevojko ni plakati ni jadati
 Mlada Sibinkinjo
 Pođ' mi moli đevojko dobra¹ Boga velikoga
 Da se zdravo ja vratim iz Kosova ravna polja
 Lazarović junak
 Jer ću tebe ja uzeti za moju dragu ljubi
 A toga ti đevojka ni slušaše ni brinjaše
 Lijepa Sibinkinja
 Nego mu ti ona mlada i plakaše i jađaše
 Nego stade đevojka bre Stjepanu govoriti
 Mlada Sibinkinja
 Ovo veli Stjepane sudio ti Bog veliki
 Zašto mene đevojku osramoti i ucvili
 Gizdavu đevojku
 Oće ti joj on Stjepan toj đevojci govoriti
 Ako mi se ne bismo iz Kosova zavratili
 Sibinjko mlada
 Dobrijeme ću razlogom tebe mladu ostaviti
 Ako mi se što porodi od Stjepana Lazarovića
 Gizdava đevojko
 Ako mi se tu bude dobar junak poroditi
 Ja mi njemu ostavljam šestopera buzdohana
 Mladome đetetu

¹ Riječ „dobra“ prekrížena i nad njom natpisano „za zdravlje“ rukom kojom je zapisano 5 pjesama u ovome zborniku.

Ako mi se porodi ona gizdava đevojka
Ja mi njojzi ostavljam lijepe zlatne noževe

Gizdavoj đevojci

U Kosovu odjezdiše u Kosovu pogiboše
Kad se bješe zgodilo toj brijeme na brijeme

Moj vidovni Bože

Lijep ti se bješe porod od đevojke porodio
Lijep porod porodio Ugrin Janko vojevoda

Sibinjanin junak

Ugrin Janko vojevoda lijepa Ruse udovica
Ugrin Janku podaše šestopera buzdohana

Sibinjskome banu

Lijepoj Rusi podadoše one zlatne noževe
To im bješe ostavio vitez kneže Lazaroviću

Lazarović junak

Neka mi se oni broje da su njegova mlada đeca

9.

Tri ti glasa dopanuli hrabre Marku Kraljeviću
 Kraljeviću Marku
 Prvi glas mu dopade od kralja od ugarskoga
 Da ga pođe vjenčati kraljicom slavnom gospođom
 Kralja ugarskoga
 Drugi glas mu dopade od Janka od vojvode
 Da mu ide krstiti od srdačca mlado čedo
 Ugrin vojvoda
 Treći glas mu dopada od cara od čestitoga
 Dođi slugo do mene jere mi si od potrebe
 Kraljeviću Marko
 Jere ćemo vojevati lijepom arapskom zemljom
 Da mi nosiš alabarjak pred mojome družinome
 Kraljeviću Marko
 Kako mi su glasovi Kraljeviću dopanuli
 Poče ti mi hrabar Marko staroj majci govoriti
 Starici gospođi
 Danas mi su gospođe tri glasa dopanuli
 Prvi glas mi dopade od kralja od ugarskoga
 Starice gospođe
 Da ga idem vjenčati kraljicom slavnom gospođom
 Drugi glas mi dopade od Janka od vojvode
 Starice gospođe
 Da mu idem krstiti od srdačca mlado čedo
 Treći glas mi dopade od cara od čestitoga
 Svijetla gospodara

Dođi slugo do mene jere mi si od potrebe
 Jere mi ću vojevati lijepom arapskom zemljicom
 Slugo dobro moje

Da mu nosim alabarjak prid njegovome družinome
 Ali uze stara majka sinu Marku govoriti

Starica gospođa

Pođi sinu nebore u te crkve Svete Petke
 Ter mi vjenča njega kralja s kraljicom slavnom gospođom

Kralja ugarskoga

I krsti mu njemu Janku od srdačca mlado čedo

Pak mi pođi moj sinu u cara u čestitoga

Sinu dobro moje

Kako bješe majka rekla tako Marko i učini

Tamo pođe Kraljević u te crkve Svete Petke

Kraljeviću Marko

Tere kralja vjenča s kraljicom slavnom gospođom

I krstio njemu Janku od srdačca mlado čedo

Ugrinu vojvodi

Pak ti pođe on Kraljević u cara u čestitoga

Kad je došo hrabre Marko u slavnome Carigradu

Kraljeviću Marko

Stade ti mi hrabre Marko silnu caru govoriti

Što si po me pošiljo što ti sam od potrebe

Svijetli gospodaru

Poče ti mu njemu Marku car čestiti govoriti

Ja sam po te pošiljao jere mi si od potrebe

Kraljeviću Marko

Jer mi oću vojevati lijepom arapskom zemljicom

Da mi nosiš alabarjak prid mojome družinome

Slugo dobro moje

Tamo pođe vojevati lijepom arapskom zemljicom

Oni mi su vojevali na punahno tri godine

Turci vitezovi

Kada mi se dovršila ona treća godinica
 Glasi mi su dopanuli hrabre Marko Kraljeviću
 Kraljeviću Marku
 Jere mu je Minja Kosturanin bijele dvore porobio
 Bijele dvore porobio živijem ognjem opalio
 Kraljeviću Marko
 I njemu je poveo staru majku i ljubovcu
 Ali uze car čestiti njemu Marku govoriti
 Zemaljski gospodar
 Što si Marko u obrazu nebore pobljedio
 Ali uze hrabri Marko svijetlu caru govoriti
 Kraljeviću Marko
 Kako neću gospodaru u obrazu pobljedeći
 Jer je meni Minja Kosturanin bijele dvore popalio
 Gospodaru dragi
 I meni je bijele dvore živijem ognjem opalio
 I meni je poveo staru majku i ljubovcu
 Gospodaru dragi
 Neg oć' li me ti svetiti ali ću se sam osvetit
 Ali uze car čestiti njemu Marku govoriti
 Kraljeviću Marku
 Jošte slugo vojuj sa mnom i četvrtu godinicu
 Pak mi te ću ja slugo prostiti i blagosoviti
 Slugo dobro moje
 I tebi ću podati moje dobre vitezove
 Ali uze on Marko gospodaru govoriti
 Kraljeviću Marko
 Ni ću tvojega prosta ni tvojega blagosova
 Niti mi ću gospodaru dobrih tvojih vitezovah
 Moj čestiti care
 Nego ću se sam svetiti svojom Markovom desnicom
 Tamo pođe on Marko u lijepu Svetu goru
 Kraljeviću Marko

U lijepu Svetu goru u lijepe manastijere
On ti mi se obuče precrnijem kaluđerom

Kraljeviću Marko

Pod mantijom pripasa tu Markovu britku sablju
Pak mi tamo odjezdi u tu mađžarsku zemljicu

Kraljeviću Marko

U tu mađžarsku zemljicu na dvorove vojvodine
Dobar danak nazivaše u vojvode mađžarskoga

Kraljeviću Marko

Prid dvorove išetala taj Markova draga ljubi
Bog daj tebe kaluđere i tebi mi dobro jutro

Crni kaluđere

Ali uze mlad kaluđer toj nevjesti govoriti
Evo me je pristignula ta lijepa mrkla noćca

Gizdava nevjesto

Pristignula mrkla noćca ostavio bio danak
Neg mogu li ja ovdi mrklu noćcu noćijevati

Gizdava nevjesto

Ali uze nevjesta gospodaru govoriti
Evo je došo na vrata jedan precrni kaluđer

Dragi gospodaru

Može li ovđena mrklu nojcu noćijevati
Ali uze vojvoda toj nevjesti govoriti

Mladoj robinjici

Čini njemu nevjesto da ustane u dvorove
Ali uze nevjesta kaluđeru govoriti

Mlada robinjica

Ušeta' mi kaluđere u dvorove vojevodine
Ušeta' mi kaluđere u dvorove vojevodine

Crni kaluđere

Šedoše mi ispijati to crveno hladno vince
Vino ti im služaše Markova gizdava ljubovca

Gizdava nevjesta

Na kaluđera zamjerila taj Markovi bijeli kožuh
 Ter mi uze nevjesta kaluđeru govoriti
 Crnu kaluđeru
 Tako mi te ne ubio kaluđeru Bog veliki
 Otkud ti je dopanuo taj Markovi bijeli kožuh
 Crni kaluđere
 Taj Markovi bijeli kožuh i Markovi brzi konjic
 Ali uze kaluđer toj nevjesti govoriti
 Mladoj robinjici
 Bolan ni Marko dođe u našem manastiru
 I on mi je priminuo u našem manastiru
 Kraljeviću Marko
 I on mi je ostavio taj Markov bijeli kožuh
 Taj Markov bijeli kožuh i Markova brza konja
 Kraljeviću Marko
 Kako mi je nevjesta te riječi razumjela
 Suze ti je prolila niz gospodski bijeli obraz
 Gizdava nevjesta
 Uz obraz je udari taj madžarski vojevoda
 U Marka ti pripuknu to junačko živo srce
 Dobroga junaka
 Ispod mantije potrže tu junačku britku sablju
 Glavicu ti ošeče madžarskome vojevodi
 Turčinu junaku
 Pak mi njemu pokupi to njegovo pusto blago
 Napokonj mu bijele dvore živijem ognjem popalio
 Turčinu junaku
 Zdravo Marko izjezdi iz lijepe madžarske zemlje
 Ovo mi je tada bilo a sada se spomenujem
 Moj vidovni Bože
 Ti mi bože uspomeni i na moje dobro zdravlje

10.

Cvilu ti mi cviljahu dvije ptice lastovice
 One male ptice
 Po imenu bjehu dvije ptice lastovice
 A ono mi ne bjehu dvije ptice lastovice
 One male ptice
 Neg' ono mi bijahu dvije ljubici Mustafine
 Jedno bješe Turkinja drugo bješe Madžarkinja
 Mlade i gizdave
 Ali nače Turkinja Madžarkinji govoriti
 Malahno ti zadrijemah ali čudan sanak vidih
 Mlada Madžarkinjo
 Će se savi vihar vitar iz one guste planine
 Mustafagi odnese kacigu i bijelo perje
 Turčinu junaku
 Ali nače Turkinji govoriti Madžarkinja
 Muči veće Turkinjo veće sanko ne videla
 Mlada i gizdava
 Sada mi je Mustafaga na toj smjernoj pokrajini
 Lijepa robja zarobio i plijena zaplijenio
 Naš mio gospodar
 Pak mi nače ovako družini bešedovati
 Ovdi mene njeđe kažu viteza Kara-Jovana
 Mlada krajnika
 Koji mi je dobar junak po djelu i po baštini
 Nego mi ga dozovte na biljegu gospodskomu
 Mlada krajnika
 Hrlo ga su družina Mustafagu poslušali
 Iz glasa mu klikovahu viteza Kara-Jovana
 Mlada krajnika

Mustafaga tebe zove na biljegu gospodskomu
 Ne bješe ga ta' dan volja bojna kopja ulamati

Mladu krajniku

Ali mu se su manje ne mogaše učiniti
 Nego bješe izjezdio iz svoga bijela dvora

Kaćinik delija

Ter se bješe u susretu Mustafagi učinio
 Rukome se ručili a za zdravlje upitali

Dobri vitezovi

Pak mi jedan drugomu ovako bešedovaše
 Ili konja zaigra ili ga ću zaigrati

Turčine viteže

Ili kopje obori ili ga ću oboriti
 Turčin bješe zaigro ispod sebe dobra konja

Golem dobar junak

Kara-Jovan ga čekaše na medanu gospodskomu
 Ni ga ranom obranio ni od konja odijelio

Mlada krajičnika

Pak mu nače Kara-Jovan Turčinu govoriti
 Dočeka me na biljegu kakono sam i ja tebe

Turčine viteže

Kara-Jovan zaigra ispod sebe dobra konja
 A Turčin ga čekaše na biljegu gospodskomu

Mlada krajičnika

Ni ga ranom obrani ni od konja odijeli
 Ali nače Mustafaga krajičniku govoriti

Turčin dobar junak

Opet Kara-Jovane radi Boga velikoga
 Jer iz boja nijesam cijela kopja učan iznositi

Mladi krajičniče

Prista ti mi Kara-Jovan sluge svoje dozivati
 Doneste mi sluge moje košanjevo dobro kopje

Moje vjerne sluge

Jer mi ga ću naučiti ko se je kopjem bosti
 Rlo ti ga bjehu sluge svoje poslušale
 Svoga gospodara
 On mi poče Mustafagi ovako govoriti
 Dočekaj me na biljegu ali ću te dočekati
 Turčine viteže
 Turčin bješe zaigro ispod sebe dobra konja
 Kara-Jovan ga čekaše na biljegu gospodskomu
 Turčina viteza
 Ni ga ranom obrani ni od konja odijeli
 Pak mi bješe zaigrao viteškoga dobra konja
 Krajičnik delija
 A Turčin ga čekaše na biljegu gospodskomu
 Kopjem ga je udrio posred štita perenoga
 Turčina viteza
 Štitak mu je probio a proz štitak živo srce
 Bez duše ga bješe crna zemlja dočekala
 Turčina viteza
 Kara-Jovan odseđe svoga konja viteškoga
 Tere mu je odmašio Turčinu rusu glavu
 Turčinu junaku
 Pak mi nače ovako mrtvoj glavi govoriti
 Ne žive mi mrtva glavo na ovojzi mrtvoj zemlji
 Moja mrtva glavo
 Da mi veće ne zatičeš krajičnike na Dunaju
 Ovo mi je prije bilo a sada se spomenujem
 Moj vidovni Bože
 Ti mi Bože uspomeni moj dobro zdravlje

11.

U istoku jasna dzora bijelo lice rumenjaše
 Bože jasna dzora
 A sunašce tad iz mora svijetla kola promaljaše
 Junak ranjen dopade ispod turske britke sablje
 Nevoljan dobar junak
 Pod šatora upade Ugrin Janka vojvode
 Od nevolje mu ne mogaše božju pomoć nazivati
 Svomu gospodaru
 Neg mu poče ovako nevoljan junak govoriti
 Evo tebi ja nosim tužne glase i priglas
 Moja svijetla kruno
 Tužne glase i priglas ke ovako višnji hoće
 Kako ti su kleti Turci sve države zaplijenili
 Nevjera ih ubila
 A hrabrenijeh vitezovah mnogo u vojsci pogubili
 Cara bana Mihaila živa ga su ufatili
 Nevoljna junaka
 Sekula ti sestričića smrtno ga su izranili
 Nego brijeme već ne čeka' ako ć' glavu sahraniti
 Moj dragi gospodaru
 Jere će te kleti Turci u nebrijeme zastanuti
 Još ne bješe ranjen junak ove riječi izgovorio
 Nebog ranjen junak
 Oko sebe ugledao često jato kletijeh Turci
 Na prešu ti stanuo služi svojoj govoriti
 Ugrin dobar junak
 Uzmi slugo moja slugo tu Jankovu dobru tipnicu
 Tere stani po putu drobnu spendzu prosipati
 Moju drobnu spendzu

Edali se kleti Turci spendzici oblakome
Dokle bismo mi slugo naše glave sahranili

Moja vjerna slugo

Pak se bješe usadio dobru konju sedošće
Tamo bješe niz Kosovo brže od vjetra odjezdio

Vitez dobar junak

Bijegu mi ti bijegaše višnjega Boga moljaše
Dopust' meni moj Bože tihu rosu u ravnici

Moj vidovni Bože

Tihu rosu u ravnini sinju maglu u planini
Dokle bismo mi junaci naše glave sahranili

Nevoljni junaci

Što ti je Boga molio toj mu se je i umolio
Bog mu bješe dopustio tihu rosu u ravnini

Nevoljnu junaku

Tihu rosu u ravnini sinju maglu u planini
Na zdravlje ti dojezdiše niz Kosovo ravno polje

Ugrini banovi

Janko bješe na dvorove slugom svojim odšetao

12.

A kada mi glasovi iza glasa dopadahu
 Ti dobri glasovi
 A od bana bosanskoga svijetlu kralju Matijašu
 Da li ne znaš moj kralju ali si zaboravio
 Moj ugarski kralju
 Kada mi se na tebe ta gospoda razgnjeviše
 Ter te kralju vrgoše u tu studenu tamnicu
 Moj ugarski kralju
 Svak te bješe na tamnici da moj kralju ostavio
 Ter mi u njoj umiraše i od glada i od žeđe
 Moj ugarski kralju
 Neg nauči Bog veliki Barbaru sestru moju
 Ter mi tebe sestra moja na tamnici pohađae
 Moj ugarski kralju
 I ti mi se obeća Barbari sestrici mojoj
 Da mi ćeš je uzeti za svoju vjernu ljubi
 Moj ugarski kralju
 A sada sam ja čuo moj kralju i razumio
 Jere si se ti vjerio drugome divojkom
 Moj ugarski kralju
 Istina je moj bane riječi ke govoriš
 Jer ti sam se za nevolju kralj ugarski oženio
 Moj bosanski bane
 Jere ti sam čuo ovako da moj bane i razumio
 Jer je meni kuma moja Barbara sestrica tvoja
 Moj bosanski bane
 Ter ne mogu ja uzet kumu moju za ljubovcu
 Ali ti se ja kralju vjerom božjom zaklinam
 Moj bosanski bane

Da ti ću je udomiti za junaka poboljega
 A od mene moj bane svijetla kralja ugarskoga
 Moj bosanski bane
 Neg mi sobom doved' sedam braće Loščančića
 I sobome dovedi Barbaru sestricu tvoju
 Moj loščanski bane
 Tere meni bane dođi na kraljevo krsno ime
 Otpravi se on bane u kralja na njegovo krsno ime
 On loščanski bane
 I sobome povede sedam braće Loščančiće
 I sobome povede Barbaru sestricu svoju
 On loščanski bane
 Lijepo ti ih kralj ugarski dočeka
 Ter ih posadi u tu gospodsku trpezu
 On ugarski kralju
 I š njima mi podsadi lijepu ugarsku gospodu
 A on kralju sede u to čelo od trpeze
 On ugarski kralju
 Polag sebe stavio Barbaru mladu divojku
 Stadoše mi pit gospoda tu crveno hladno vino
 Ugarski banovi
 I oni mi napijati lijepe zakonje zdravice
 Kade bjehu gospoda u najvećoj veselosti
 Ugarski banovi
 Uze mi u ruke kralj kupu vina crvenoga
 Ter mi kupom napio Barbari mladoj đevojci
 On ugarski kralj
 Zdrava mi si divojko ovu kupu hladna vina
 Sad divojko pogleda' uz trpezu i niz trpezu
 Barbaro divojko
 Za koga ti ponesu Ugričića oči tvoje
 Tomu napij divojko kupom vina crvenoga
 Barbaro divojko

Jere ga ćeš uzeti za tvojega gospodara
Tade mlada pogleda uz trpezu i niz trpezu

Barbara divojka

Oči je su na Vuka tuj divojku ponijele
Ter je Vuku napila kupom vina crvenoga

Bre despotu Vuku

Zdrav mi budi moj Vuče ovu kupu hladna vina
I da mene ti uzmeš za tvoju dragu ljubovcu

Barbaru divojku

On ti Vuče ustade na svoje na hrle noge
Ostani se divojko od uboga siromaha

Barbaro divojko

Koji junak nejma kuće svoje ni baštine
Jer je njemu kralj uzo kuće svoje i baštine

Taj budimski kralju

Tade ti mi na noge kralj budimski ustanuo
Muč slugo moj Vuče ništa mi se ne pripada'

Moj despote Vuče

Daću tebi slugo Vuče očine baštine tvoje
Jošte ti ću od mojijeh dobar dio učinit

Moj despote Vuče

Neg mi uzmi za ljubovcu Barbaru mladu divojku

I tu Vuče uzeo tu Barbaru za ljubovcu

Bre more divojko

S kojom bješe s boja trude dobar junak oblakšao

13.

Pošten domaćine
Koji činiš veselje da ti bude u dobri čas
Pope gospodaru
Da bi tebi osvanulo jutros dobro jutro
Pošten domaćine
Veseli se domaćine veseli ti prijatelji
Svijetli gospodaru
Svijetlo ti cvijeće ke ti stoji na rusu glavu
Starče gospodaru
Pošteno ti cvijeće ke na obrazu nosiš
N. N.
I jednoga i drugoga Bog vi u zdravju podržao
Gizdavi junaci
Vesel'te se svi okolo veselio vi Bog veliki
Gospodo pridraga
Popijevka vi na poštenje nami zdravlje i veselje

14.

Bugarka

Lijepu jezdu jezdijaše Ugrin Janko i Sekule
 Lijepi Ugričići
 On ti jezdu jezdijaše po ravnu Kosovu polju
 Pođe Janko vojvoda Sekulu govoriti
 Svomu sestričiću
 Tako tebe ne ubio sestričiću Bog veliki
 Damo malo poigrati dva viteza dobra konja
 Daj moj sestričiću
 Pođe bane Sekule vucu Janku govoriti
 A zašto ću ja igrati s vucijem mojijem konja dobra
 Vuca da me Janko
 Jere će se pod vucime mnogi konji dobri naći
 Tere me ćeš ostaviti u Kosovo ravno polje
 Vuca da mo' Janko
 A mene će pristignuti vrli Turci vitezovi
 Tere me će u Kosovo zlome smrću umoriti
 Oni kleti Turci
 Jošte stade Ugrin Janko svomu Sekulu govoriti
 Ako meni na tomu sestričiću ne vjeruješ
 Vojvoda Sekule
 A mi damo postaviti vjeru Boga velikoga
 Pokle mi se namjeri taj junački bolji konjic
 Da moj sestričiću
 A da mi se ne bismo u nevolji ostavili
 Onda mi su ostavili vjeru Boga velikoga
 Janko i Sekule

Paka mi su poigrali u Kosovo dobre konje
Ali mi ti pomože Sekuliću Bog veliki
Vojvodi Sekulu
Jere se je namjerio pod Sekulom bolji konjic
Ter se bješe uteko vucu Janku vojvodi
Delija Sekule
Kako ono bješe Ugrin Janko ugledao
Pođe Janko vojvoda Sekulu govoriti
Svomu sestričiću
Ali mi ćeš darovati ispod sebe konja dobra
Ali ćemo se promijeniti na gospodske dobre konje
Delija Sekule
Banović ti Sekule vucu Janku odgovaraše
Ja se neću s tobome na konje promjenovati
Vuce da mo' Janko
Neg mi sedi Sekule na junačku crnu zemlju
Ter darova vucu Janku ispod sebe konja dobra
On bane Sekule
A Janko njemu darova lijepu Jankovu Susticu
I dade mu u ruke od Sustice zlatne ključe
One tvrde ključe
U Sustici bješe trista Turak janičarah

15.

Ban Milošu ljubljāše dragu sestru Sekulovu
 On Milošu bane
 Mljaše Milošu bane da mi nitko ne znadijaše
 A to dobro začuo Sekule Drakuloviću
 Sekule dijete
 Tere pođe Sekule vujcu Janku govoriti
 Što ću vujce moj Janko od života učiniti
 Vujce da moj Janko
 Poć ću ja pogubiti Miloša Ugrinjanina
 Stade Janko vojevoda Sekulu bešediti
 Svomu sestričiću
 Ne smijemo pogubiti Miloša Ugrinjanina
 Jere ima prijatelja od Budima svijetla kralja
 On Ugrinin bane
 Nego činmo ufititi Miloša Ohrinjanina
 I njega ćemo postaviti u tamnicu od bijela grada
 Bana
 I njega mi morimo i gladinjom i žedinjom
 Kako bijahu rekli tako bjehu učinili
 Lijepa gospoda
 Činiše ufititi Miloša Ohrinjanina
 I njega ti staviše u tamnici od bijela grada
 Taj Miloša bana
 I njega ti morahu i gladinjom i žedinjom
 Niko ti mu Milošu na tamnici ne iđaše
 Ardeljskome banu
 Nego njemu dohodaše draga sestra Sekulova
 I njemu ti donosaše hladna vina i pogače
 Ohrinskome banu

Paka mi je stanula Milošu bišediti
 Što mi stojiš zlovoljno moj Milošu u tamnici
 Moj Milošu bane
 Ali stojiš zlovoljno jer si žedan hladna vina
 Ali stojiš zlovoljno jer si lačan bijela hljeba
 Moj Milošu bane
 Ali stojiš zlovoljno jer ne vidiš bijela danka
 Ali stojiš hude volje jer ne jezdiš dobra konja
 Moj Milošu bane
 Ali stojiš hude volje jer ne vidiš žarka sunca
 Stade bane Milošu lijepoj rakli govoriti
 Sekulovoj sestri
 Muči Janka nebore sudio ti Bog veliki
 Jer kad meni no'm pane na tvoje pomilovanje
 Sekulova sestro
 Kolik da se napijem s junacima hladno vince
 A kada mi no'm pane na tvoje pribijele dojke
 Sekulova sestro
 Kolik da se najjem s junacima bijela hljeba
 A kada mi no'm pane na tvoje na crne oči
 Janko Sekulova
 Kolik da se nagledam žarka sunca i mjeseca
 A kada mi no'm pane na tvoje prebijelo grlo
 Sekulova sestro
 Za kojijem sam se držao ko za grivu od konja moga
 Kolik da se najezdimo s junacima dobra konja
 Sekulova sestro
 Stade ti mu lijepa Janka Milošu bešediti
 Muč i pomuč Milošu ne davaše hude volje
 Moj Milošu bane
 Zautra mi osviće krstjanom sveta nedelja
 Ide Janko Sekulom u lugo lova loviti
 Moj Milošu bane

A starica mila mati u crkvu boga moliti
 A ja mi ću ukrasti tvrde ključe od tamnice
 Moj Milošu bane
 Ter ću tebe izvesti iz te studene tamnice
 Paka ću te uvesti u dvorove brata moga
 Moj Milošu bane
 I tebe ću napitati brašna svakojakoga
 Još ću te napojiti od godine ladna vina
 Moj Milošu bane
 Pak ću tebe uvesti u kamaru braca moga
 U kojoj su kamari oružja svakojakoga
 Moj Milošu bane
 Oružja ćeš izabrati koga mi je tebi drago
 Kada sutra osvane krstjanom sveta neđelja
 Moj Milošu bane
 Pođe Janko i Sekulom u lugu lova loviti
 A starica majka mati u crkve boga moliti
 Dva dobra junaka
 Ona Janka ukrala tvrde ključe od tamnice
 Tu Miloša izvela iz te kamene tamnice
 Sekulova sestra
 Paka ga je uvela u dvorove brata svoga
 Ter ti ga je napitala toj brašna svakojakoga
 Ugrinskoga bana
 Jošte ga je napojila od godine hladna vinca
 Paka ga je uvela u kamari Sekulovoj
 Ugrinskoga bana
 Da oružje izabira koga mi je njemu drago
 Njega srce ponijelo na njeko svijetlo oružje
 Ugrinskoga bana
 Njega je srce ponijelo na andžara Sekulova
 A ona je osedlala dva viteška dobra konja
 Sekulova sestra
 Tere š njima odbjegli u Ohridu bijelomu

16.

Jutros rano išetala sestra kralja budimskoga
 Budimska gospođa
 Ona ti mi išetala na prozoru od bijele kamare
 Okom mi ti pogledala niz Kosovo ravno polje
 Niz to ravno polje
 U Kosovo ugledala tri vile na tri ljeljena
 Brzo se je povratila bracu kralju u kamari
 Zemaljskom kralju
 Stade ti ga buditi kitom cvijeća bošokova
 Ah na noge na noge bracu kralju Vladisave
 Moj budimski kralju
 Danu mi ti išeta na prozoru od bijele kamare
 Jere ti sam ja sestrica čudno čudo ugledala
 Moj brajane kralju
 Deno mi ti jezde tri vile a na tri ljeljena
 I već su ti dojezdile blizu tvoga perivoja
 One lijepe vile
 Hrlo ti je kralj skočio na svoje na hrle noge
 Tamo ti mi išetao na prozoru od bijele kamare
 On budimski kralju
 U Kosovu ugledao tri Ugričića bana
 Stade ti mi sestri svojoj potanko govoriti
 Svojoj miloj sestri
 Će mi ti si ugledala sele moja tri vile na tri ljeljena
 Da bi tebi stara majka očima ne videla
 Starica gospođa
 Ono mi ti nijesu tri vile na tri ljeljena
 Nego mi ti jezdu jezde tri bana Ugričića
 Tri dobra junaka

Prvo jezdu jezdi Ugrin Janko vojvoda
 Drugu mi ti jezdu jezdi crni bane Mihaile
 Mihaile bane
 Po za njime jezdu jezdi Sekule Drakuloviću
 Neg tako te ne ubio sele moja Bog veliki
 Sele dobro moje
 Nemoj meni učiniti koje sramote ali privare
 Jere su se napunili na punahno tri godine
 Sele dobro moje
 Kako mi su oni tebe za Sekulom isprosili
 Negoj mi ćeš ti pripraviti lijepe gospodske darove
 Sele dobro moje
 Jere mi ti danas idu na tvoje gospodske oglede
 Pake tijekom se on kralju u susretu učinio
 Ugrini banovi
 A oni mu se bijahu još ljepše poklonili
 Paka š njima ošetao na svoje na bijele dvore
 Zemaljski gospodar
 Bješe ti se s njima podsadio na gospodsku trpezu
 Hladno vince ispijahu u zdravice napijahu
 Gospoda banovi
 Kada bjehu gospoda u najvećoj veselosti
 Iz kamare išetala sestra kralja Vladisava
 Lijepa gospođa
 Sva ti joj se gospoda na nožice podigoše²
 Stade ti ih gospođa uz trpezu darivati
 Ugričiće banove

² Još je Bogišić uočio da je u rukopisu došlo do zbrke, što bi mogao biti i trag prepisivanja pjesme iz kakve starije zbirke, pa je tekst pjesme na ovome mjestu prekinut pjesmom koju u ovom izdanju publikujemo pod brojem 17, nakon koje slijedi ostatak ove pjesme, u rukopisu naknadno numerisan brojem 18.

Janku mi ti darovala sablju srebrom okovanu
 Crni banu Mihoilu lijepa štita perenoga
 Lijepa gospođa
 A svojemu vjereniku šestopera buzdohana
 Pake ti mi taj gospoda tuj divojku darovali
 Lijepu gospođu
 Ugrin Janko darova joj kolajnu suha zlata
 Crni banu Mihoile gri'nu bijela bisera
 Gizdavoј gospođi
 A Sekule mlado dijete zlatan prsten od hiljade
 Jošte ti joj gospoda ove riječi govorahu
 Mladoј gospođi
 Moli Boga divojko da se iz Kosova zavrremo
 Jer ćemo te mi divojko družijem darom darovati
 Mlada i gizdava
 U Kosovo odjezdili i u Kosovo poginuli
 Tužne glase dočekala sestra kralja Vladisava
 Gizdava gospođa
 Ona ni ti cvijeljaše ove riječi govoraše
 Ali mi ću ja žaliti Ugrin Janka vojvodu
 Sibirinskoga bana
 Ali mi ću žaliti crna bana i Sekula
 Ali mi ću žaliti braca kralja Vladisava
 Rođenoga braca
 Neka Janka žaluje stara majka i ljubovca
 Crna bana Mihoila sestra svoja i ljubovca
 Pretužne divojke
 A Sekula vjerenika lijepe Sibirinke divojke
 A ja mi ću plakati braca moga rođenoga
 Moga mila braca
 Koj mi gospodar nejma stare majke ni ljubovce

17.

Kliku mi ti klikovaše jedna Budimka divojka
 Mlada i gizdava
 Ona ti mi klikovaše slavna kralja Vladisava
 Ah đe mi si đe mi si slavni kralju Vladisave
 Moj budimski kralju
 Ako ljubi ti ljubiš ljubi si ne naljubio
 Ako spendzu ti brojiš spendze se ti ne nabrojio
 Drobne lijepe spendze
 Ako sanak ti spavaš sanku se ne naspao
 Jere ti sam ja divojka čudan sanak vidijela
 Ja gizdava divojka
 Đeno ti se bješe vedro nebo nad Budimom prelomilo
 A drobne ti zvijezde padahu pod polače od Budima
 Te lijepe zvijezde
 I đe ti bješe jasan mjesec potamnio
 Niko ti se ne mogaše sanku đevojčinu domisliti
 Tome čudnu sanku
 Nego ti joj se domisli Ugrin Janko vojvoda
 Poče ti je starac Janko divojku proklinjovati
 Gizdavu divojku
 Ava veli divojko ubio te Bog veliki
 Da bi sanak ti spala a sanku se ne nagledala
 Gizdava divojko
 Jere ti sam se ja Ugrin Janko sanku tvomu domislio
 Što ono mi ti se vedro nebo pod Budimom prelomilo
 Gizdava divojko
 To će mi ti kleti Turci postupiti bijele mire od Budima
 Što ti ono padahu svijetle zvijezde pod polače
 Polače budimske

To će mi ti kleti Turci Ugričiće pogubiti

A što mi ti bješe jasan mjesec potamnio

Gizdava divojko

To će mi ti poginuti slavni kralj Vladisav

Jošt ne bješe Ugrin Janko ove riječi izgovorio

Ugrin nebog junak

I još ne bješe dan zora bijelo lice otvorila

Kada mi ti kleti Turci okoliše bijele mire od Budima

Vjera ih ubila

Rudokose Ugričiće pod sabljicu obratiše

Slavnu kralju Vladisavu rusu glavu odmašiše

Zemaljskijem gospodarom

Koga mi se kralja slavljашe po svem svijetu vječna slava

18.

Poletio siv sokole iz slavnoga Biograda
 Soko siva ptica
 Iz slavnoga Biograda čestitomu Osmanoviću
 U čestitomu Carigradu na dvor cara Sulimana
 Soko siva ptica
 Čestitomu silnu caru ove riječi govoraše
 Što mi si se od Krajine gospodaru odrekao
 Moj Osmanoviću
 Tebi mi je Zrinjski bane svu Krajinu opustio
 Kad mi bješe riječi ove car golemi razumio
 On Otmanoviću
 Hrlo se je podignuo iz slavnoga Carigrada
 I š njime se podigoše mnoge baše i veziri
 Svojijem gospodarom
 I š njime se podigoše sva careva vojska silna
 Kada mi su dojezdili na samjernoj pokrajini
 Dobri vitezovi
 Car je vojsku razdijelio na dvoje i na troje
 Najbolju je otpratio Bergat pašu velikoga
 Svojega vezira
 I š njima je otpratio vrlo jato dobrih Turak
 Na Budim je otpratio Mehmed baša begljerbega
 Svojega vezira
 I š njime je otpratio dvjesti hiljad dobrih Turak
 Pak je šator raspeo pod Sigetom bijelijem gradom
 On čestiti care
 I car mi ovako Zrinjskom banu poručuje
 Izidi mi ti moj bane iz Sigeta bijela grada
 Moj Ugrinine

Sobom zdravo izvedi rudokose vitezove
 Jere ti se vjerom mojom car čestiti obećajem
 Moj Ugrinine
 Da mi ću te čestita na Krajini učiniti
 Kakono sam učinio mlada bana Hrdeljčica
 Hardeljskoga bana
 Kad mi bješe ove glase bane Zrinjski dočeka
 Ovako mi bješe silnu caru poručio
 Caru Sulimanu
 Fala tebi gospodaru na svjetu i na nauku
 Ali ti se vjerom mojom bane Zrinjski obećavam
 Moj čestiti care
 Da ti neću podati Sigeta tvojoj volji
 Već ako li meni bude pod veliku na sramotu
 Moj čestiti care
 Jere sam se ja ovako slavnom kralju zavjetovo
 Da mu neću nevjere do moje glave učiniti
 Momu gospodaru
 Jere bi mi dva sina zlom smrti umorio
 Koje mu sam ban Miklauš u zakladu ostavio
 Kralju ugarskomu
 Kad mi bješe ove riječi kralj čestiti dočeka
 Veljom silom on navali na Segeta bijela grada
 On Otmanoviću
 Na prvome bješe vrle rijeke zavalio
 Jere u njih nametaše mlogo drijeva i kamenja
 Čestit gospodaru
 Mnogo driva i kamenja vreće lana i bumbaka
 Pak ti mu bješe tvrde zide razvalio
 Gradu bijelomu
 Napokon ga bješe jošte živijem ognjem opalio
 Kad mi viđe ban Miklauš da je njemu poginuti
 On ugarski bane

Pri sebi je pokupio rudokose Ugričiće
Tere njima ovako Ugričićem govoraše

On segetski bane

Evo viđu vitezovi da je nami poginuti
Neg se pomnjo pomolimo vidovnomu dobru Bogu

Moji Ugričići

Da ni ne bi sramotne kleti Turci pogubili
Kako ban je njima rekao tako bjehu učinili

Mladi Ugričići

Pak veselo izjezdili iz Sigeta bijela grada
Malo bjehu izvan grada Ugričići izjezdili

Ti Ugri banovi

Namjera ih namjeri na jedno jato vrljih Turak
Na svakoga Ugričića deset Turak dopadahu

Vjera ih ubila

U njih ti se umutiše kako soko u golube
Tu sve Turke vitezove pod sabljicu obratiše

Ti Ugri banovi

Malo bjehu ponaprijeda Ugričići projezdili
Namjera ih još nanije na veće jato vrljih Turak

Te Ugre banove

Na svakoga Ugričića dvadest Turak dopadahu
U njih ti se umutiše kako soko u golube

Ti Ugri banovi

Lijepo ti se gospoda u tom boju ponosahu
Najbolje se ponosaše Miklauš Zrinjanine

On segetski bane

Što mu sablji uticaše to mu konjicu ne uticaše
Što konjicu začeraše živo u Dunaj skakaše

Vjera ih ubila

Ner mu je prispjela Miklaušu huda sreća
Puška ga je udarila u njegovu desnu ruku

Miklauša bana

Ruka mu je panula i s kordom na crnu zemlju

19.

Drobnu ružu berijaše Prezdana lijepa sultana

Lijepa gospođa

Ona ružu berijaše u carevu perivoju

Š njome ružu berijaše Mlađene mladi Vlašiću

On mlad Vlašiću

On mi ružu berijaše grozdove u njedra mećaše

Ter mi stade Grozdana Mlađenju bešedovati

Lijepa sultana

Ljubi mene Mlađenje u ovojzi drobnjoj ruži

Al joj stade Mlađenje sultani odgovarati

Lijepoj gospođi

Ne smijem te ljubiti od roditelja od tvojega

I ne smijem te ljubiti od carevijeh janičara

Lijepa gospođe

Jer ako me ugledaše ti carevi janičari

Jer ako me ugledaše ti carevi janičari

Lijepa gospođe

Tu je meni Mlađenju glavu moju izgubiti

Kako bješe začula sultana lijepa gospođa

Lijepa sultana

Stade mi Mlađenju gospođa govoriti

Ako mene ne uzljubiš u ovojzi drobnjoj ruži

Moj mladi Mlađenje

Ja ću tebe alpadi a prid carom Sulimanom

Jere me si ćio ljubiti po sili a na sramotu

Moj mladi Vlašiću

Kako bješe Mlađenje tej riječi razumio

Stade ti mi u sebi misliti i razmisliti

On mladi Vlašiću

A što mi ću junak dobar od života učiniti
 U njemu mi junaku uzigralo živo srce
 Mladomu Vlašiću
 Ter je stade ljubiti u onojzi drobnjoj ruži
 A to ti ga ugledaše ti carevi janičari
 Mladoga Mlađenja
 Ter ga staše alpadati a prid carom Sulimanom
 Kako bješe car čestiti te riječi razumio
 On silni care
 Brzo bješe dozvao te dželate sluge svoje
 Ter im bješe stanuo dželatome govoriti
 On silni care
 Brzo meni ufatite Mlađenja mlada Vlašića
 I njega mi objesite o javoru zelenomu
 Mladoga Mlađenja
 Brže sluge ošetaše po bijelu Carigradu
 I oni mi ufitiše Mlađena mlada Vlašića
 Te careve sluge
 I njega mi objesiše o javoru zelenomu
 A to ti mi začula Prezdana lijepa sultana
 Lijepa gospođa
 U ruke mi dofatila svilena lijepa pasa
 Ter mi brže ošetala put javora zelenoga
 Prezdana gospođa
 Tu mi bješe ugledala Mlađena mlada Vlašića
 A đe mi on visi o javoru zelenomu
 Vlašić dobar junak
 Ona bješe obrezala sve svoje lijepe ruse kose
 Ter ih bješe stavila Mlađenju na bijelo lice
 Vlašiću junaku
 Da mu ne bi žarko sunce bijelo lice pogrdilo
 Pak se bješe uspela na javoru zelenomu
 Prezdana gospođa

Tu se bješe zamaknula uz Mlađena mlada Vlašića

Tu se bješe zamaknula uz Mlađena mlada Vlašića

Prezdana gospođa

Tuj mlađahni visahu o javoru zelenomu

20.

Pođe bane Sekule vuku Janku govoriti
 Vojvodi Janku
 Pušti mene vuče Janko jere ću s Turcim boj biti
 A Janko ti vojvoda banoviću govoraše
 Sestričiću Janko
 A ti bane Sekule i lagahnji i malahanji
 Nijesi mi se s Turcima naučio boja biti
 Delijo Sekule
 Ter mi ti će u boju kleti Turci izgubiti
 Toga bane Sekule ne ktijaše ni brinjaše
 On bane Sekule
 Kada mi je dojezdio na carev bijeli šator
 Iz njedara puštio ljutu zmiju krilaticu
 Bože ljutu zmiju
 A s njom mi je puštio sokola lijepu pticu
 Zađeli se bijahu u jajeru vedra neba
 Soko i ljuta zmija
 Soko se vijaše po jajeru vedra neba
 Navališe bijući na Jankov bijeli šator
 Soko i ljuta zmija
 Ugledo ih bješe Ugrin Janko vojvoda
 Đe mi pije s Ugričićim šenovito hladno vino
 Lijepi Ugričići
 Ter iz glasa dozivaše Ugričiće braću svoju
 Jeste li mi vidijeli očima čudno čudo
 Braćo Ugričići
 Đe se zmija ovila sokolu oko krilah

U ruke ti ufiti tvrda luka rožnoga
Janko vojvoda
Ter im stade ovako Ugričićem govoriti
Ali mi ću strijeliti ljutu zmiju krilaticu
Braćo Ugričići
Ali mi ću strijeliti sokola lijepu pticu
Stadoše mu gospoda Ugričići govoriti
Vojvodi Janku
Nemoj Janko strijeliti ljutu zmiju krilaticu
Neg mi Janko ti strijelja sokola lijepu pticu
Bože lijepu pticu
Janku bješe prispjela ta nevoljna huda sreća
Jer mi bješe ustrijelio ljutu zmiju krilaticu
Bože ljutu zmiju
Ošte mi se ne bješe poludnevi odalio
I Sekule dojezdi pod Jankov bijeli šator
Nebog dobar junak
Zlovoljom se bješe u licu promijenio
Bojno kopje usadio i svezo je konja svoga
Tužan nebog junak
I ćordu Sekulovu o sedlu objesio
Konju uzdu pustio do crne zemlje
Svomu vranu konju
Pođe Janko vojvoda banoviću govoriti
Što mi si se dijete mlado u lihce promijenio
Da moj sestriću
Što li mi si povrgo junačko oružje tvoje
Konju juzdu pustio do junačke crne zemlje
Moj Sekule bane
Ali si se prepio u Kosovo hladna vina
Ali si se preljubio lijepe Kosovke divojke
Gizdave divojke

Ali si se prepao od boja od kosovskoga
 Zače ti Sekule vuku Janku govoriti

Vojvodi Janku

Kako reče vuče Janko sudio ti Bog veliki
 Nijesam se prepao od Kosova hladna vina

Vojvoda Janko

Niti sam se preljubio lijepe Kosovke divojke

Niti sam se prepao od boja od Kosova

Tužan nebog junak

Nego me si u srce ljutom strijelom ustrijelio

Od ove se rane neću ja junak izvidati

Vuču da moj Janko

Pođe Janko vojvoda sestričiću govoriti

A ne boj se dijete mlado i nemoj se pripadati

Da moj sestričiću

Ja im znam Ugrin Janko te gusare oplaćene

A gusari poznaju svakoliko drobno biljene

Gusari vitezi

Tere te ću sestričiću drobno biljeme izvidati

Ali bane Sekule vuču Janku govoraše

Vojvodi Janku

Ostani mi s Bogome nije kada govoriti

S dušome se razdijelio u sedoce konja svoga

Bane on Sekule

I otolen se on uputi put Bijeloga grada

21.

Lijepo vijeće vijećahu ugarska mlada gospoda
 Ugri banovi
 Koga mi će gospoda svijetlijem kraljem učiniti
 Na vijeće su vijećali toga Mišića Stjepana
 Vrlo gospodara
 A to mi se začulo do Janka do vojvode
 Sam je sebe spravio i viteza konja dobra
 Vojvoda Janko
 Ter se tamo opravi tvrdomu Budimu gradu
 I sobome povede Matijaša sina svoga
 Ono mlado dijete
 Kada oni dojezdiše u Budimu gradu tvrdomu
 De mi oni gospoda objed objedovahu
 Ugri banovi
 Lijepo im se pokloni Ugrin vojvoda Janko
 I sva mu se gospoda na noge podigoše
 Ugarska gospoda
 I njega mi posadiše u dno čela od trpeze
 Kada bjehu gospoda objeda objedovali
 Ugri banovi
 Podiže se na noge Ugrin Janko vojvoda
 Tere im stade potiho Ugričićim govoriti
 Vojvoda Janko
 Koga mi ste bez mene svijetlijem kraljem učinili
 Tad mi staše gospoda potiho odgovarati
 Ugri banovi
 Mi smo kraljem učinili njega Mišića Stjepana

Neg mi stade Ugrin Janko potihogovori
 Vojvoda Janko
 Da da krunu metnem u visini vedra neba
 Komu kruna bude panut na njegovoj rusoj glavi
 Ugri banovi
 Da je njemu kraljevstvo i gospodstvo Budima
 Lijepo ti ga bjehu Ugričići poslušali
 Ugarska gospoda
 Tere krunu metnuli u visinu vedra neba
 Kruna bješe panula Matijašu Jankoviću
 Mladu Jankoviću
 Kako ono ugledaše ugarska gospoda
 Staše veli gospoda Ugrin Janku govori
 Ugarska gospoda
 Ne može tebi bit kraljevstvo i gospodstvo
 Pođe Janko vojvoda gospodi odgovoriti
 Vojvoda Janko
 Nijesam sina doveo da ga kraljem učinite
 Nego ga sam doveo da mi čuva konja moga
 Mlada Matijaša
 Pođe opet Ugrin Janko gospodi bešediti
 Pođimo opeta metnuti krunu u visinu vedra neba
 Ugri banovi
 Komu kruna bude panut na njegovoj rusoj glavi
 Njemu da je kraljevstvo i gospodstvo u Budimu
 Ugarska gospodo
 Opet kruna bješe panula Matijašu Jankoviću
 Tade mu se sva gospoda svakolika pokloniše
 Kralju Matijašu
 Nego mu se ne pokloni babo Janko vojvoda
 Njemu krunu uzeo Matijašu s ruse glave
 Sinu Matijašu

A njega je ufatio za svoju za desnu ruku
Ter mi ga je izveo iz te budimske polače
Matijaša kralja
Paka stade Ugrin Janko ovako bešediti
Trećom damo metati krunu u jajeru vedra neba
Ugarska gospodo
Komu kruna bude panut na njegovoj rusoj glavi
Njemu da je kraljevstvo i gospostvo u Budimu
Lijepi Ugričići
Krunu trećom metaše u visinu vedra neba
Vijala se slavna kruna pred tom budimskom polač(om)
Bože zlatna kruna
Ištući rusu glavu Matijaša Jankovića
Kako nije našla u tom budimsko polači
Bože zlatna kruna
Izlećela bijaše iz te budimske polače
Ter na glavu j' panula Matijašu Jankoviću
Ona zlatna kruna
Ter mu su se gospoda svakolika poklonila
I njemu se pokloni tatko Janko vojvoda
Roditelju svomu
I tu ga su gospoda u Budimu okrunila

22.

Šedbu ti mi šetaše Jerina Đurđa despota
 Đurđeva Jerina
 Ona šedbu šetaše po mire od Smedereva
 Za ruke ti vođaše lijepu Maru brataničnu
 Gizdavu đevojku
 Ispod mira šetahu gospoda od Smedereva
 Stade ti joj Jerina lijepoj Mari govoriti
 Svoja bratanica
 Eto mi si podrasla lijepa Mare na udadbi
 Nego mi obira koga mi je tebi drago
 Moja bratanično
 Stade ti joj Jerini lijepa Mare govoriti
 Kad bi meni bilo đevojci obirati
 Đurđeva Jerino
 Ja bih mlada obrala Damjana Šainovića
 Jer najljepši on videt je među ljubimom družinom
 Šainović Damjan
 I najčišće svite nosi od sve ljubime družine
 I kad stanu igrati na zaročku dobre konje
 Lijepi banovi
 Najlepše njega vidijet je u sedoce konja svoga
 Na tomu mi ne odgovori Jerina despotova
 Đurđeva ljubovca
 Nego čini pripraviti objed gospodski
 Na objedu dozvala gospodu od Smedereva
 Đurđeva Jerina

Među njima dozvala Damjana Šainovića³
 Kad su bili gospoda u najvećoj veselosti

Lijepi banovi

Jerina ti uzela pihar vina crvenoga
 Piharom je napila Damjanu Šainoviću⁴

Vitezu Damjanu

Zdrav ti budi Damjane ovi pehar hladna vina
 Vino da mi popiješ pehar da ti na dar bude

Moj Šainoviću

Još ću tebe Damjane ljepšijem darom darovati
 Ljepšijem darom darovati lijepom Marom brataničnom

Moj Šainoviću⁵

Na noge ti skočio Damjan Šainović⁶
 Zafalio Jerini na peharu i na vinu

Đurđevoj Jerini

Fala tebi gospođo na peharu i na vinu
 Ja ću vino popiti a pehar ću ponijeti

Đurđeva Jerino

Ma ti ništa nefala na lijepu Maru brataničnu
 Jer kad sam je prosio u svoje u mile majke

Gizdavu divojku

Ni mi je ćeše podati niti mladu obećati
 A sad je su ljubila gospoda od Smedereva

Gizdavu divojku

I ja sam je ljubio i ko da je moja ljubi bila
 Na tomu mu ne bješe Jerina odgovorila

Đurđeva Jerina

Nego kad se digoše od objeda gospodskoga

³ U rukopisu: Šanovića

⁴ U rukopisu: Stinoviću

⁵ U rukopisu: Stinoviću

⁶ U rukopisu: Stionović

Činila ga staviti u toj studenoj tamnici
 Bre Šainovića⁷
 U njoj ti ga moraše i gladinjom i žedinjom
 Na tamnici čini donijet kalamar i tanke knjige
 Šainović⁸ junak
 Tanku knjigu napisa Ugrinu vojvodi Janku
 Dajem tebi na znanje moj Janko i dobro zdravlje
 Moj Ugrine Janko
 Kako ti se nahodim u tamnici od Smedereva
 U njoj ti me stavila Jerina Đurđa despota
 Đurđeva Jerina
 I u nju ti me mori gladinjom i žedinjom
 Kakva mu je tanka knjiga Ugrin Janku dopanula
 Sibinskome banu
 Ovako ti poruči slavnome despotu Đurđu
 Zašto držiš u tamnici Damjana Šainovića⁹
 Moj despote Đurđu
 Ter mi njega ne puštiš iz tamnice od Smedereva
 Kako mu su glasovi slavnu Đurđu dopanuli
 Bre despotu Đurđu
 Od tega ti on Đurdo ničesa ne znadijaše
 Nego stade ovako Jerini bešedovati
 On despote Đurđu
 Zašto držiš u tamnicu Damjana Šainovića¹⁰
 Brzo njega ti pušti iz tamnice od Smedereva
 Bre Šainoviću¹¹
 Brzo njega ona pušti iz tamnice od Smedereva

⁷ U rukopisu: Stinovića

⁸ U rukopisu: Stinović

⁹ U rukopisu: Stinovića

¹⁰ U rukopisu: Stinovića

¹¹ U rukopisu: Stinoviću

On ti zdravo otide Ugrin vojvodi Janku

Šainović junak

Od njih se čini uspomena ovdi sada

Ovo mi je tada bilo a sada se spomenuje

Moj jedini Bože

Ti mi Bože uspomeni i na moje dobro zdravlje

23.

Zdrav slobodni Dubrovniče glasoviti svijetli grade
 Grade glasoviti
 Otkle žarko sunce isteče dokli u morski skut zapade
 Zdrav koji si vazda bio od početka prvijeh ljeta
 Svijetli Dubrovniče
 I nebeskom kralju mio i kraljevijem svijem od svita
 Neka družu spravljat budu bojne vojske oružane
 Svijem čestiti grade
 Po viteškijem tere trudu od protiva zlijeh se brane
 Dobrota je samo tvoja i krjepčina čiste vjere
 Grade bogu mio
 Suproč svakoj smeći koja čuva i brani tvoje mire
 Živi uzmožni grade živi tve slobodno biće ovo
 S mnogom čestitosti
 Vik ne smio boj strašivi s tobom vazda mir stanovo

24.

Cvilu ti mi cviljaše drobna ptica lastovica
Ona mlada ptica
Cvilu ti mi cviljaše Zadru gradu na prid vrati
Biše mi se cvileći drobna ptica zakasnila
Ona mlada ptica
Ter je bješe pustilo žarko sunce na zapadu
A bješe je zaskočio sjani mjesec na istoku
Onu mladu pticu
Ali ne bješe drobna ptica lastovica
Neg mi bješe mila stara majka Ivanova
Majka Margarita
Ona majka klikovaše sinka svoga i brajenka
Na nju mi je našetala bijela vila planinkinja
Ona bijela vila
Ter mi šede bijela vila staroj majci bešediti
Zašto tako cviliš stara majko Ivanova
Majko Margarito
Koja ti je nevolja grozne suze prolijevati
Sta mi stara majka bijeloj vili govoriti
Majka Margarita
Ostav me se bijela vilo jadi te se ostavili
Dvije su mene ljute rane na mojemu željnu srcu
Planinkinjo vilo
Obje su mi jadni ljute rane otrovane
A od kijeh ne mogu jadna majka priboljeti
Posestrino vilo
A ono su ljute rane na mojemu željnu srcu

Ja sa' majka imala mlada Petra braca moga
 Posestrino vilo

I Ivana hranila mila sinka od srdačca
 A kad sam ih jadna bila do viteštva dohranila

Onu mladu decu

Po njih mi je svijetla dzora od istoka poručila
 Obadva sam jadna majka svijetloj dzori otpravila

Majka Margarita

Da li evo ne znam za njih smrti ni života
 Neg su mi se zli biljezi jadnoj majci ukazali

Majci Margariti

Đe se crn vran vijaše niže Zadra grada
 A bjehu mu crna pera sva od krvi užtrapani

Onoj crnoj ptici

Počeh ti ga jadna majka kumiti i bratimiti
 Kaži meni crni vrane te biljege od istine

Ptice zlokobnice

A ja ti se jadna majka vjerom mojom obećaju
 Da ti hoću trudna pera sva suzami prohladiti

Ptice zlokobnice

Da li ne kće na mene huda ptica ni gledati
 Nego mi ti odleće u planinu crnu goru

Ona huda ptica

Mene majku ostavi grozne suze prolivati
 Šede ti mi bijela vila staroj majci bešediti

Planinkinja vila

Ovo ću te stara majko radi Boga upitati
 Ako bi ti obadva turske uze dopanuli

Majko Margarito

Kojom bi ih ti spendzom iz tamnice iskupila
 Šede ti mi stara majka bijeloj vili bešediti

Majka Margarita

Ako su mi bijela vilo turske uze dostignuli
 Lasno ću ih jadna majka iz tamnice izvaditi
 Posestrino vilo
 Za braca ću dragoga dati moju rusu glavu
 A za sinka Ivana živijem ognjem izgorjeti
 Za ono mlado dijete
 Poče mi ti bijela vila staroj majci bešediti
 Nijesu ti ih stara majko turske uze dopanuli
 Starice neboga
 Neg ti je braca obljubila mlada moma Grkinjica
 Ter ti ga je napojila mrzle vode zabitljive
 Starice nebogo
 Da se nigda od tebe sestre svoje ne spomene
 A kada si od sebe sinka svoga otpravila
 Ono mlado dijete
 Tada se je u tebe srdašce okamenilo
 Jer kada mi on dođe u primorje valovito
 Ono mlado dijete
 Na njega se namjeri lijepa Cvite Primorkinja
 Ona vijenac vijaše od rusile vilovite
 Mlada Primorkinja
 I tu mi se bjehu očicami zagledali
 Očicami zagledali a srdačcem zaljubili
 Mladi i gizdavi
 Bješe mi ga lijepa dikla onijem vijencem okrunila
 Da se nigda tebi majci ne zavrati
 Starice nebogo
 Cvili majko žali vazda i prolivaj grozne suze
 I da ti se nigda od lica ne osuše
 Majko Margarito
 Ni ćeš brata ti dozvati niti sinka dočekati

25.

U sred mila i dragoga slavna proljeća
 Kadno j' puna u svemu svakoga livada cvijeća
 U zoru su podranile mlade diklice
 Da skrušeno Božje vide milo tve lice
 Vilu jednu k sebi zazva jednu i njoj ja reko
 O ma mila i hrabrena pridraga tetko
 Uzmi diku tvu čestitu uzdi oholi
 Ter postpješnu svit perivoj pođi okoli
 Ter najljepšu i najbolju diklu izberi
 I momu je ti brajenu ončas zavjeri
 Na posluh je u perivoj pošla ta vila
 Ter je dikle Siga grada pomno vidila
 Najposlije sred države prostrije sva krila
 Ter upazi dikličicu plama primila
 U veliku u raskošju ta se rodila
 Sred ambrozijah plemenitijeh dvora pribila
 Kojoj reče o diklice koji čistotom
 Ne buda mi zamamila s tvojom dobrotom
 Vjerovaće on za tebe čut poštena
 I vjenačac da znaš njemu da si vjerena

26.

Početak pjesni od Beča

Ljuta zmija škripaše na gizdavu Italiju
 Jedna ljuta zmija
 Krivo orla gledaše u njemačkoj pokrajini
 Bješe joj se sivi oro ljutoj zmiji domislio
 Onoj ljutoj zmiji
 Ter sokolu namignu u severu ledenomu
 Hodi brate sokole jere si mi od potrebe
 Moj brate sokole
 Ljuta zmija obavi sve gospodsko gnijezdo moje
 Ljuta zmija bješe Mehmet car Otmanoviću
 Musulmanski care
 Koj mišljaše razoriti Rim čestiti u Latinijeh
 Za to krivo gledaše siva orla njemačkoga
 Orla plemenita
 To jest ćesar Leopoldo od kuće austrijačke
 Bješe joj se svijetli ćesar ljutoj zmiji domislio
 Šarovitoj zmiji
 Ter sokolu poruči u severu ledenomu
 Bijelu sokolu gospodskomu od poljačke lijepe zemlje
 Sivomu sokolu
 Kralj Ivanu Sobjeskomu branitelju vjere svete
 Hodi brzo do mene poljački hitri sokole
 Ptice plemenita
 Zmija me je obavila okolo grada gospodskoga
 Car misli me išćerati iz njemačke zemlje moje
 Taj silni care

I svoj turban okruniti u sred Beča grada moga
 Koga mi je obašelo već od dvjesto tisuć Turak
 I još devedeset
 Ne mogu im odoljeti ni sramotno ostavit ga
 A nad njimi glava jest Mustafa kara vezir veli
 Poturica kleta
 Ki jest cara naveo za teheli hudu zgodit
 Ne bi li mi u potrebi pomogo brace dragi
 O poljački kralju
 Neka Turci poznadu što su kralji sjedinjeni
 Kratku knjigu štijaše grozne suze prolijevaše
 Poljački gospodin
 Posred lijepo Polonije u gradu u Krakoviju
 Jednom rukom krunu stavi prid gospodom na trpezu
 Prisvijetli gospodar
 Drugom sablju izvadi iz gospodske bedre svoje
 Ova mi se okinula s kojom ste me okrunili
 Poljačka gospodo
 Ova britka okinula iz ramena glavu moju
 Ako neću krvcu proliti za vjeru Isukrstovu
 Gospodo krstjanska
 A ja isti ne podadem pomoć Beču opšedenu
 Udilj čini udriti zlatne trublje i srebrne
 Ta poljačka kruna
 Tad š njime se nađe dvadeset i pet tisuća
 Pričesti se i sjedini s višnjijem kraljem vrh svijeh kralja
 S Bogom svemogućijem
 S kijem živimo mičemo se i u vjeri krepki jesmo
 Pak gospodski barjak diže i blagosov kada prija
 Kralj vjere branitelj
 U kom bješe upengana majka Božja vazda diva

Vojsku čini uputiti put njemačke pokrajini
 Po izbor junake
 Svi veselo idahu jer se dobru nađahu
 Kad vitezi dođoše na bečanske na mejaše
 Poljačka gospoda
 Prema njima tu izide svijetli duka od Lorene
 Ki obiru ćesara dvaš u družbi š njima bihu
 Prisvijetla gospoda
 Sasonija Bavijera princip Valdek đenerale
 Lijepo su se svijetlu kralju sva gospoda poklonila
 Kralju gospodaru
 Ljepše njih je zagrlio pozdravio i poljubio
 Ne bjehu se među sobom vitezi razgovorili
 Gospoda krstjanska
 Kada knjiga dopade svijetlu kralju poljačkomu
 A iz Beča tužna grada a od bana bečanskoga
 Kneza Starenbera
 Pomozi me gospodine jer mi je grad na pogubi
 Veće su mu turske mine tvrde zide razurile
 Vridni gospodine
 I veće mi nestaje crna praha i olova
 Na to mi je udilje svijetli kralj odgovorio
 Hrabrenom vitez
 Ne daj grada moj bane do došašća gospodskoga
 Jere ti se zaklinjam kralj poljački vjerom mojom
 Bečanski moj bane
 Da te neću ostaviti da bih zno glavu izgubiti
 Pak se obrati svijetli kralj k njemačkoj urednoj gospodi
 Gospodi krstjanskoj
 Evo ću gospodo razrediti vojsku našu
 Lijevu ruku od vojske svijetlu banu od Lorene
 Tvrdom gospodinu

Da svojom vojskom udara na paše i Selim paše
 A debelu vojsku našu đeneralu valdelskomu
 Toj njemačkoj sablji
 Da gospodin udara na bege i na sandžake
 A ja ću kralj uzeti desnu ruku vojske naše
 Visoka gospodo
 I ja hoću udriti na vezira velikoga
 Pak se obrati gospodin rođenomu sinu svomu
 Ta poljačka kruna
 I poče mu prid gospodom ovako govoriti
 Koja mi je lijepa čast gledat Beča opšedena
 Drago dijete moje
 Gdi mu Turci zide oru na krstjanskijema očima
 Lijepa ti je ona kruna ka je sabljom dobijena
 Dragi kraljeviću
 Vele lijepa neg ku dadu stari đedi i prađedi
 Nije s' mi vidio zlatnu krunu s dražijem stijenjem navezenu
 Prvorodeni moj
 Daše mi je Poljaci da li je dobi sablja moja
 Ne mogu ti je ostavit po zakonu poljačkomu
 Moje drago dijete
 Evo t' uzrok dobij je polak Beča opšedena
 Ti ćeš prvi pomoć dati bijelu gradu opšedenu
 Poslušni moj sinko
 Da te vidim i u ta' čas da ćeš glavu izgubiti
 Spomeni se da si Poljak i od vjere Jezusove
 Sinko moj pridragi
 Da si pravi kraljeviću od koljena Sobjeskoga
 Zagrli ga poljubi ga i roneći grozne suze
 Ta poljačka kruna
 Reče udri dragi sinko za vjeru Isukrstovu

Paka Jezus zavapi udrimo svijetla gospodo
 Gospodo krstjanska
 Sada ćemo krv proliti za vjeru Jezukrstovu
 Bog pomože veliki svijetlu krstjansku gospodu
 Te vrijedne junake
 Svijetli duka Turke siječe paše i Selim paše
 A đeneral princip Valdek sve begove i sandžake
 Ta žestoka sablja
 A kralj ruku osiječe agi janjičarskomu
 Alajbarjak iznese mu iz desnice pošečene
 Ta svijetli gospodin
 Put Rima ga odasla ocu papi prisvetomu
 Vezir velji jedva uteče ispod Beča srećna grada
 Roneć grozne suze
 S malijem brojem janičari koji imahu brze konje
 Mehmet car se u to doba u Biograd nahođaše
 Taj silni care
 Kad ču vojsku razbijenu pobježe na Filipopolje
 Pod šatorom vezirovim gospoda objedovaše
 Krstjanska gospoda
 Slaveć Boga velikoga sramoteći silna cara
 Ki ćesarom rat zavrže i čestiti Beč podšede
 Nijedne vjere car
 Alajbarjak gdi izgubi haznu tope i junake
 Osamdeset i tri bihu tisuća i šest sto godin
 Dobre uspomene
 Da se Jezus porodi a ovo se je zgodilo
 A sad Bože pomози Leopolda i Ivana
 Kralje sjedinjene
 I koj će se sjediniti tu milost bude imati
 A Turčina satri protivnika vjere svete
 Svemogući Bože

Mečiti će carigradski u crkve se obratiti
Molim Bože usliši nedostojne molbe naše
Milosrdni Bože
Da ne reku pogani đe je Bog krstjanski

Svrha

RUKOPIS I a. 27

27.

Otpravi se mladi junak u prepelice¹²
Zaboravi ljubi ljubiti u bijelo lišće
Povrnu se mladi junak s vranijem konjicom
Kad li mu se sin rodio prije zorice
Stade junak klobuk slimat, Boga faliti
Je li Bože volja tvoja, al sreća moja?
Prije Bože volja tvoja, pak sreća moja.
Pak odšeta u kamari, kako strijelica
U postelji vjerna ljubi kako ružica
Uz postelju kolijevčica puna cvjetića
U kolijevci ludo čedo kako perlica

¹² Prve dvije pjesma pisane su rukom koja je pravila sadržaj i ispravljala rukopis IV a 30. Na osnovu rukopisa iz NAP reklo bi se da je to rukopis Frana Morandija.

28.

Tri mi su gore visoke
Jedna je gora najviša
U nju mi junak lov lovi
Mlada mu ljubi konj vodi
Povela ga je na vodi
Privezala ga pri lozi
Dala mu piti vodice
Iz svoje desne ručice
Dala mu drobna bisera
Iz svoga skuta svilena
I tu je mlada zaspala.
Zavika straža s vrh grada
Čija je ljubi zaspala?
Tad reče junak iz lova;
Moja je, ne budite je,
Sam ću je junak buditi
I u bijelo likce ljubiti.
Ubrao stručak ružice,
Udara mladu uz lišće:
Ustan se gori moa mlada,
Ali se nijesi naspala
U devet godin u majke
Desetu dušo sa mnome?
Kada si tako sanjiva
Ja ću te poslat s Bogome
S Bogme u mile majke
Ona mu mlada govori:

Ne šilji mene mlađahnu,
Ako l' me hoćeš poslati,
Ne šilji mene po dnevi,
Nego me pošlji po noći,
Da me ne vidu zli ljudi
Da ne bi rekli po sreći
Da nijesam majku slušala
Ni tebe vjerno služila.

29.

Visok je Lovćen planina
Kad snijezi i led sved stina
U njem hladjenci studeni
Jele i bori zeleni
U njem orlovi sokoli
Razlike ptice na polji
U njem jeljeni košuti
Ognjeni zmaji zvijer ljuti
U njem su đilj ljubice
Strator bosiljak ružice
U njem se cvijeća razlika
Svakoga bilja prilika
U njem vilini stanovi
Naresni bijeli dvorovi
U kojijem vile igraju
Svijem družijem pjesni spjevaju
Tudijer mi mladić jezdijaše
Planinom konja lomjaše
Jer svoju sreću iskaše
Vila mi njega sretaše
Tvoja je sreća taj vila
Koja je vijenac savila
Koja je suncem rodila
S mjesecom se je grlila
Zvijezdama se je ćešila
Samoga hrabra obljubila

30.

Lijepa moma cvijeće brala pokraj jezera
Njim je krunu načičala drobna bisera
Da uresi drobne kose zlatom ke sijaju
Mnozajem srce ke zanose i jad zadaju
Mlad i hrabar tada pođe sta je moliti
Lijepa momo i još pođe da' mi vijenac ti
Da se njime uresiti budem tebi ja
Jer uresna ti si vidijet licem koje sja

31.

Hranila je Mare
Slavja u naranči
Konja u livadi
Hrabra u potaju
U zlatnoj kamari
Mnijela mi je mlada
Da joj nitko ne zna
To mi je saznala
Zelena dubrava
Majci je kaževala
Majko lijepe Mare
Kara' kćerku tvoju
Što ti ona hrani
Majko mila majko
Ne kara' ti mene
Čemu li je naranča
Bez tihoga slavja
Čemu li livada
Bez vranoga konja
Čemu li ja mlada
Bez mladoga hrabra

32.

Visoke su one gore, rose moja
Da bi mi doli vrhom pale, ružice rumena.
Da mi se čine ravna polja, rose moja
Da mi po njih trava raste, ružice rumena
Drobna trava đetelina, rose moja
Da mi je pasu vrani konji, ružice rumena
Vrani konji mlada hrabra, rose moja
Da mi pođu po nevjestu, ružice rumena
Po nevjestu suncu sestru, rose moja
A mjesecu bratučedu, ružice rumena
I skupiše sve svatove, rose moja
I pođoše po nevjestu, ružice rumena
Kad su došli na dvorove, rose moja
Na dvorove lijepe Rakle, ružice rumena
Da mi reče stari svate, rose moja
Izvedite mi tu nevjestu, ružice rumena
Tu nevjestu suncu sestru, rose moja
A mjesecu bratučedu, ružice rumena
Izvedoše lijepu Raklu, rose moja
Žarko sunce za njedarca, ružice rumena
Jasni mjesec na vrh čela, rose moja
Da mi su rekli svi svatovi: ružice rumena
Dostojna je duždevića rose moja
Neg li tebe mlada hrabra ružice rumena

33.

O peline željo moja devojkom pođoh na vodu
O peline željo moja na vodi nađoh jabuku
O peline željo moja dah je divojci dijeliti
O peline željo moja kriv dio meni učini
O peline željo moja od polovine napoli
O peline željo moja pozvah divojku na pravdu
O peline željo moja na pravdu prid vojvodu
O peline željo moja pravdu vojvoda osudi
O peline željo moja ljubi divojku godinu
O peline željo moja nako godine šest mjesec
O peline željo moja nakom šest mjesec još mjesec
O peline željo moja nakom mjeseca neđelju
O peline željo moja nakom neđelje jedan dan
O peline željo moja nakom jedan dan još jedan
O peline željo moja potom toga se zgodilo
O peline željo moja rodi divojka đetića
O peline željo moja poslah divojku u majke
O peline željo moja neka joj vidi nje majka
O peline željo moja što je s junakom dobila

34.

Rasla jela pokraj Sarajeva
Pod jelom su tri dobra junaka
Prvi junak neoženjen Marko
Drugi junak pod vijencem divojka
Treći junak meka udovica
Stade tužba pokraj Sarajeva
Da se ljube udovice meke
Da ostaju pod vijencem divojke
Kako začu gizdava divojka
Uze mlada Sarajevo kleti
Sarajevo ognjem izgorjelo
Z'o je zakon u tebi postao
Da se ljube meke udovice
Da ostaju pod vijencem divojke
Odgovori udovica meka
Muč pomuči pod vijencem divojka
Bolje zlato napoli derato
Nego srebro iznova kovato

35.

Pasla ovce Vlahinjica Bilje
 Bilji redom džanumlije Karadaglije
 Tudije prođe devet braće Bilje
 Bilji redom džanumlije Karadaglije
 Čije su ovce čija l' moma Bilje
 Bilji redom džanumlije Karadaglije
 Ovce su kneza Petra Bilje
 Bilji redom džanumlije Karadaglije
 A moma je Božja i naša Bilje
 Bilji redom džanumlije Karadaglije
 I da reče jedan bratac Bilje
 Bilji redom džanumlije Karadaglije
 Odmo je uzet za Raiča Bilje
 Bilji redom džanumlije Karadaglije
 Kad je bila na vjenčanje Bilje
 Bilji redom džanumlije Karadaglije
 Česti gromi zagrmleše Bilje
 Bilji redom džanumlije Karadaglije
 Krvav daždic nahodaše Bilje
 Znaš li đegod tvoga roda Bilje
 Zarobljena ja mlađahna
 U srebrnoj kolijevčici
 Njega je kažu devet braće
 Jedno mu je ljuta rana bilje
 Ljuta rana na ramenu
 Tada su se i poznali Bilje
 Bilji redom džanumlije Karadaglije

36.

U vrloga bega Ali-bega
 Jedna sestra na udadbi bješe
 Nitko mu je prosit ne smijaše¹³
 Zafali se Sarajevac Maho
 Da isprosi sestru Ali-bega
 Obuko je svile nenošene
 Pripaso je sablju demeskiju
 A na ruke sivoga sokola
 Lahnuo se na vranoga konja
 Krenuo se preko ravna polja
 Dojezdio prid bijele dvorove
 Raspe šator prid bijele dvorove
 Sveza konja prid dvor na livadu
 A sokola na žutu naranču
 Ugleda ga bego Ali-bego
 Ka je sila Sarajevac Maho
 I priđe su delije padale
 Mali nijesu tu silu činile
 Idam¹⁴ veli Sarajevac Maho
 Koja je sila bego Ali-bego?
 Ako je šator pred bijele dvore
 Niti ljubim sestre ni ljubovce
 Ako konjic prid dvor na livadi

¹³ Drugom rukom sa strane dodata dva stiha:

Jer ga bego na mejdan poziva
 Na mejdanu glave odsijeca

¹⁴ Druga ruka „idam“ ispravila u „ja sam“

Niti zoblje zobje nit sijeno
Ako soko na žutu naranču
Niti trunji lista ni naranče
Nego u tebe cvijet karanfila
Uzrasto je i dorasto je
Zorio je i dozorio je
Ne bi li ga meni poklonio?
Idam veli bego Ali-bego
A ja ferin Sarajevac Maho
Da mudro ti sestru svoju prosiš
Kupi svate hodi po divojku

37.

Pasoh ovce a divojka jance
Upoređe tri godine dana
Ne mogoh joj lice sagledati
Neg umolih selo i seljane
Da izvedu horu na livade
U tri hori i moju đevojku
Svaka gleda po kolu junake
Ona gleda kako trava raste
I rekoh joj gizdavoju divojci
O divojko da te Bog ubije
Što ne gledaš kako druge tvoje¹⁵
Nego gledaš u zelenu travu
I da veli gizdava divojka
Kada meni majka umiraše
Na smrt mene majka kunijaše
Tako kćerce ne bila prokleta
Kada budeš u toj divnoj hori
Nemoj gledat po kolu junake
Nego gledaj u zelenu travu
To divojka sve je izvršila

38.

Lijepa ti je Vlahinja divojka
I još ljepša majka divojčina
Uze vjedro i na vodu pođe
Susrete je bego Ali-bego
Turski mu je selam dozivala
Selam-aleć turski Ali-beže
Alem-salam majko divojčina
I da veli beže Ali-beže
Tako t' Boga đevojčina majko
Da će ti je Vlahinja divojka
Divojku mi ljuto glava boli
Tako m' Boga beže Ali-beže
Muč ne laži divojčina majko
Svu noć mi je na ruci zaspala
Kosom mi je ruku pritiskala
Nijesam mogo sablju pripasati
Nijesam mogo konja osedlati
Ni na konja kragujca pripeti
Bratac mi je konja osedlao
Majka mi je sablju pripasala
A sestrice kragujca pripela

39.

Kupala se Kotorka divojka
 Kupala se u jezernu vodu¹⁶ na Lovćen
 Na brijeg stavi vijenac i košulju
 Tudije prođe Radmio vojvoda
 Na kopje joj vijenac zanese
 Na ostrogu tanahnu košulju
 Kotorka ga ljuto kunijaše
 O Radmile jezer te odnio
 Što mi odnije vijenac i košulju¹⁷
 A junak joj tiho govoraše
 Ne kun mene Kotorka divojko
 Bog ti zna ter ti đever budem
 Ručni đever ali suđen junak
 Toga dikla ništa ne hajaše
 Neg junaka ljuće kunijaše
 O junače puška te ubila
 To je brijeme malo postojalo
 Isprosiše Kotorku divojku
 Radmile joj je ručni đever bio
 On Kotorki tiho govoraše
 Znaš li diklo kad me kunijaše
 A ona mu stidno odgovara¹⁸
 Oprosti mi moj mili brajene
 Ja mi bijah luda i nejaka

40.

Trudan junak kroz goricu prođe
Od truda se na mač naslanjaše
A od sunca štitkom zaklanjaše
Divojka ga s prozora gledaše
Svojoj miloj majci govoraše
Majko moja jada velikoga
Trudan junak kroz goricu prođe
Od truda se na mač naslanjaše
A od sunca štitkom zaklanjaše
Vode žedan divojaka željan
Majka kćerci tiho govoraše
crepni kćerce u kondijeru vode
Tere napoj trudahna junaka
Ma mu nemoj lice zagledati
Ufatila u kondijeru vode
Junaku je na konju dodala
Bijelo mu je lice zagledala
O junače čarne oči tvoje

41.

Na Jani ti dikli dubrovačkoj
Nauljene gaće do koljena
Na njih jesu zvijeri svakojake
Na njih jesu vuci crni vrani
Na njih jesu zmije krilatice
I lijepe puške talijanke
Jani ti su gaće poginule
Hrabru svomu ona govorila
O bezgaće ukro si mi gaće
A on se je junak zaklinjao
Ubile me puške talijanke
Tvojeh gaćah nijesam ja vidio¹⁹
Neg s nogami nam ranjenih²⁰

¹⁹ Drugom rukom prekrižen stih i natpisano:
Ako sam ti gaće ja vidio

²⁰ Drugom rukom prekriženo i natpisano:
Kad ti bjehu na nogama

RUKOPIS I b. 80

42.

Razbolje se gizdava đevojka
Pod prstenkom a u mile majke
K njoj dohode dva đevera mlada
Donose joj dunje i jabuke
Jabuke joj ponudam davaju
A dunje joj pod glavu stavljaju
A njoj mladoj tiho govorahu
Nemoj nami umrijeti mlada
Kad su bili sred gore zelene
Glas ih stiže a dva susretoše
Umrije ni gizdava đevojka
Pod prstenkom a u mile majke

43.

U vrloga bega Ali-bega
 Jedna sestra na udadbi bješe
 Nitko mu je prosit ne smijaše²¹
 Zafali se Sarajevac Maho
 Da isprosi sestru Ali-bega
 Obuko je svile nenošene
 Pripaso je sablju demeskiju
 A na ruke sivoga sokola
 Lahnuo se na vranoga konja
 Vinuo se preko ravna polja
 Dojezdio prid bijele dvorove²²
 Rastre šator prid bijele dvorove
 Sveza konja prid dvor na livadu
 A sokola na žutu naranču
 Ugleda ga bego Ali-bego²³
 Što se siliš Sarajevac Maho
 I pride su delije padale
 Ma nijesu tu silu činile
 I da veli Sarajevac Maho²⁴

²¹ Drugom rukom sa strane dodata dva stiha:

Jer ih bego na megdan poziva
 Na megdanu glave odsijeca

²² Drugom rukom dodat stih:

Prid dvorove bega Ali-bega

²³ Drugom rukom dodat stih:

Ter srdito Mahu govoraše

²⁴ Iznad drugom rukom natpisano:

Odgovara

Koja je sila bego Ali-bego?
Ako je šator pred bijele dvore
Niti ljubim sestre ni ljubovce
Ako konjic prid dvor na livadi
Niti zoblje zob ni sijeno
Ako soko na žutu naranču
Niti trunji lista ni naranče
Nego u tebe cvijet karanfila
Uzrasto je i dorasto je
Zorio je i dozorio je
Ne bi li ga meni poklonio?
Da veli bego Ali-bego²⁵
A ja ferin Sarajevac Maho
Da mudro ti sestru moju prosiš
Kupi svate hodi po devojku

²⁵ Na početku stiha natpisano drugom rukom:
Govori mu

44.

O poj grade na livade vrani se konji igrahu
O poj grade na livade dalek se na put spravljahu
O poj grade na livade po N. lijepu đevojku
O poj grade na livade kad su je putom vodili
O poj grade na livade putem su višnje sadili
O poj grade na livade kad su se š njome vraćali
O poj grade na livade zrele su višnje kidali
O poj grade na livade njoj su na konj davali

45.

Lijep ti je Memija delija
Ali mu je zaludu ljepota
Jednom doma u godini dođe
Ni tom jednom u dvor ne noćuje
Sunce zađe a on konja sedla
Uz konja mu vjerna ljubi stoji
Tere njemu tiho govoraše
Tako t' Boga mili gospodine
Đe danuješ ali đe noćuješ
Tako m' Boga vjerna ljubi moja
Ja danjujem povrh Bosne zemlje
A noćujem usred Sarajeva
U lijepe Sarajkinje Mare
U Mare su devet devojaka
Na svakoj je vijenac od hiljade
A na Mari od devet hiljada
Kad š njom liježem pod glavu ga stavi
Od ljepote prelijepo Mare

46.

Knjigu piše dužde iz Mletaka
Ter je šilje slugi generalu
Ni daj slugo primit Zadra grada
Ni Poličnik više Zumunica
On je njemu opet otpišuje
O ti dužde mili gospodine
Lasno ti je otle govoriti
Ma je mučno s Turci boja biti
Koliko je polje zumuničko
I Poličnik više Zumunika
Svega ga je vojska prekrilila
Konj do konja junak do junaka
Šator bio jedan do drugoga
A barjaci kako i oblaci
Zelen konjic paše bosanskoga
Skočio bi Zadru na zidove

47.

Đevojka je tuđina bratila
O tuđine Bogom pobratime
Privedi me preko čarne gore
Bez govora bez nasmijejanja
Tuđin junak na Boga pogleda
Prevede je preko čarne gore
Bez govora bez nasmijejanja
Dovede je na hladjenac vode
Stade junak trudan počivati
A đevojka lice umivati
Ida veli gizdava đevojka
O tuđine Bogom pobratime
Što ne piješ vodu nepijenu
Što ne ljubiš lice neljubljeno
Ida veli oni tuđin junak
O divojko bracka te ubila
Kad si bila ti to naumila
Čemu me si Bogom bratimila
Dva su druma jedna je planina
Kudije pođe gizdava đevojka
Ona gora zelena vahnjaše
Kojem pođe oni tuđin junak
Ona gora suha zelenjaše

48.

Pasoh ovce a đevojka jance
 Upoređe tri godine dana
 Ne mogu joj lice zagledati
 Neg umolih selo i seljane
 Da izvedu horu na livade
 U toj hori i moju divojku
 Svaka gleda po kolu junake
 I gledaju po nebu zvijezde
 Ona gleda kako trava raste
 (I rekoh joj gizdavo) đevojci²⁶
 O đevojko da te Bog ubije
 Što ne gledaš kako druge tvoje
 Nego gledaš u zelenu travu
 I da veli gizdava divojka
 Kada meni majka umiraše
 Na smrt mene majka kunijaše
 Tako kćerice ne bila prokleta
 Kada budeš u toj divnoj hori
 Niti gledaj po kolu junake
 Niti gledaj po nebu zvijezde
 Nego gledaj u zelenu travu

²⁶ Fali stih na dnu stranice zbog oštećenja rukopisa, ovđe je rekonstruisan na osnovu istovjetne pjesme iz Rukopisa I a 27.

49.

Lijepa ti je Kamera đevojka
A još ljepša majka đevojčina
Uze vjedro i na vodu pođe
Susrete je beže Ali-beže
Turski mu je selan nazivala
Selam aleć turski Ali-beže
Alem selam majko đevojčina
Ida veli beže Ali-beže
Tako t' Boga đevojčina majko
Da će ti je Kamera đevojka
Đevojku mi ljuto glava boli
Tako m' Boga beže Ali-beže
Muč ne laži đevojkina majko
Svu noć mi je na ruci zaspala
Kosom mi je ruku pretiskala
Nijesam mogo sablju prepasati
Ni sam mogo konja osedlati
Ni na konja kragujca pripeti
Bratac mi je konja osedlao
Majka mi je sablju pripasala
A sestrice kragujca pripela

50.

Procviljela je trava đetelina²⁷
 Pitala je od planine vila
 Što mi cvijeliš đetelino travo
 Ali ti je suša dodijala
 Ali su te ovce pogazile
 Tako m' Boga od planine vilo²⁸
 Nije meni suša dodijala
 Niti me su ovce ispopasle²⁹
 Jer su na me tri junačke krvi
 Jedna krvca (...) ³⁰
 Druga krvca Jova Vojinova
 Treća krvca popa krtoljskoga³¹
 Govori joj od planine vila
 Muč ne cvili đetelino travo³²
 Daž' će naći krv će oplakati
 Neka cvili ljubi Većinova
 Jadna majka Jova Vojinova
 I sestrice popa krtoljskoga³³

²⁷ Sa strane drugom rukom dodat stih:

Na Cetinje više manastira

²⁸ Stih je precrtan drugom rukom i dopisano je sa strane:

Odgovara đetelina trava

²⁹ Dodato drugom rukom u nastavku:

Neg je meni cvijelit nevolja

³⁰ Drugim rukopisom prekríženo ime i dodato sa strane:

Većin kapetana

³¹ U nastavku dodato:

Kojino su sinoć poginuli

³² Drugom rukom u produžetku dopisano:

Nije tebi cvijelit nevolja

³³ U produžetku drugom rukom dodato:

Kojijeh je čudo zadesilo

51.

Procviljelo ravno Gacko polje
Začula ga Golija planina
Što je tebi ravno Gacko polje
Ali ti je suša dodijala
Tako m' Boga Golija planina
Nije meni suša dodijala
Neg su meni dodijale
One mlade zetske udovice
Jedno mi je Grdanova Mande
A drugo je Mandaljena mlada
Mandaljena Raša Banjanina
A treće je Markova kćer Ana
Govorila je Grdanova Mande
A veh meni svileni kavadi
S kim ću im raznositi jadna
Govorila Mandaljena mlada
(...) ³⁴
A jasnije vik vjekovale
A veh njojzi nejaci siraci
S čijem ću ih pothraniti jadna

³⁴ Fali rad na kraju strane usljed oštećenja rukopisa

52.

Đevojka je Senja grada klela
Senju grade da te Bog ubije
U tebe je mnoga sužanj junak
U tebe je sužanj Mehmet-aga
Knjigu piše Mehmet-aga mladi
Pošilje je Turkom Ubinjanom
Ubinjani da ve Bog ubije
Lijepo ti me možete osvetiti
Jer u Senju hladne vode nije
Ni u Senju ni blizu kod Senja
Neg na jedno daleko van kod Senja
Tu dohode kod Senja na vodu
A prid njima Senjkinjica Mande
Kad su došli na hladjenac vode
Hladnom su se vodom posipale
Uzgovori Senjkinjica jedna
Ne prosipaj Senjkinjice Mande
Nazvala se turska robinjica
I još đevojka riječ ne izreče
Udariše Turci Ubinjani
Svaki ufati svoju po robinju
Mehmet-aga lijepu Mandu
Sve mi robe na otkupe daše
Mehmet-aga lijepu Mandu ne da
Neg je uze za vjernu ljubovcu

53.

Knjigu piše Mehremija mlada
Pošilje je svojoj miloj majci
Viđi majko što ti knjiga piše
Da je gora svi Mojića lane
Da je more crnije muraćem
Ne bih tebi jade iskazala
Od hudoga age Asan-age
Koji ljubi potajno devojke
Mehremiji otpišuje majka
Muči kučko a ne kćeri moja
Asan-aga družina miluje
Kad je čula što joj majka veli
Došetala Kandulinu gradu
Na pri dvorom Đuli kapetane
Turski mu je selam nazivala
Selam aleć Đuli kapetane
Alla selam Mehrema mlada
Tako t' Boga Đuli kapetane
Pokloni mi njekoliko vojske
Da opalim Asan-agi dvore
Asan-agi živa ufatiti
Poklonio njekoliko vojske
Opališe Asan-agi dvore
A njega ti živa ufitiše

54.

Procviljela je ljubi Pavlovića
Začuo je Ivane đevere
Što je tebi nevjestice moja
Nevolja mi je Ivane đevere
Kada mene dovedoše mladu
Tri sam konja ruha donijela
Na četvrto dojezdila mlada
Ni to mlada ja ništa ne hajah
Kako žalim dva zlatna prstena
Sad ih Pavle na drugu odnese
A Ivan joj tiho govoraše
Ne boj mi se nevjestice mlada
Kada budu svatovi niz polje
Ti ušetaj u bijele dvore
Na se vrzi čudo i zlamenje
Droban biser i drago kamenje
Na dva sina šarene hazdije
Sa sobom ih prid dvore izvede
Kad su bili svatovi niz polje
Išetala prid bijele dvore
Na se vrgla čudo i zlamenje
Droban biser i drago kamenje
Na dva sina šarene haljine
Govorila gizdava divojka
O Ivane moj mili brajene
Eno Pavlu sunce prid dvorove
A u suncu dvije jasne zvijezde

A Ivan joj tiho govoraše
Muč divojko da te Bog ubije
Nije Pavlu sunce prid dvorove
Ni u suncu dvije jasne zvijezde
Nego je ono ljubi Pavlovića
A ono su dva Pavlovića sina
Tad je rekla Moj mili brajane
Opet mene natrag povratite
Ja joj ne bih za robinju bila
A nekmali noćna prenoćnica

55.

Rod rodila ljubi Radonjina
Dvadeset kćeri i sinova
Sve je jadna majka ukopala
Upoređe u jednu livadu
Ranila je rano u planinu
Ter je svako u dom dozivala
A đe mi ste jadna vaša majka
Je li vaše srce potamnijelo
A bijelo lice posmoljelo?
Nijedno se ozivati neće
Neg najmlađa kćerca Anđelina

56.

Soko sedi na Budimu gradu
Žute su mu noge do koljena
Zlačena krila do ramena
Na glavu mu kruna od bisera
Pitale ga Budimke devojke
Tako t' Boga moj sivi sokole
Ko je tebi noge požutio
Tko li ti je krila pozlatio
Otkud li ti kruna od bisera
Tako m' Boga Budimke devojke
Noge su mi same od sebe žute
Imam braću zlatare junake
Ter su meni krila pozlatili
Imam sestre u Budimu gradu
Ter su meni krunu nanizale

57.

Dolećeše dva crna gavrana
Od Novoga i od Bijeloga
Padoše Senju na bedene
I nitko ih od Senja ne viđe
Nego jedna Senjkinjica mlada
Tako Boga dva crna gavrana
Otkuda ste jutros doranili
Toko m' Boga Senjkinjice mlada
Od Novoga i od Bijeloga
Tako t' Boga dva crna gavrana
Biju li se odiljane vojske
Ali ginu Turci ali kauri
Tako m' Boga Senjkinjice mlada
Nu izidi Senju na bedenu
Ter pogleda u veliko more
Đe plutaju puste armanice
U njih mači i pereni štiti

58.

Dolećeše dva crna vrana
 Od Perasta mjesta malahnoga
 Dolećeše preko Ledenica
 I padoše usred Korjenića
 Sred dvorove Mehmeda Dinice
 Pitala ih Mehmeda Dinica
 Tako t' boga dva crna vrana
 Otkuda ste jutros doletnuli
 Tako m' Boga Mehmeda Dinice
 Od Perasta mjesta malahnoga
 Tako t' Boga dva crna vrana
 Āe li mi je vojska zastanula
 Jesu li se paše umirile
 Tako m' Boga Mehmeda Dinice
 Radi bismo bolje glase kazat
 Ne možemo neg što je istina
 Rano mi se vojska sastavila
 I tvoj ti je aga poginuo
 A š njime Ibro i Alaga
 Ako mi ti to ne vjeruješ
 Nu izidi kuli na pendžere
 Tu pogledaj niz Bojanje brdo
 Āe mi vojska neveselo ide
 A barjake naopako nosi
 A konjice ostrižene vodi
 Išetala kuli na pendžere
 Pogledala niz Bojanje brdo

Kad li vojska neveselo ide
A barjake naopako nosi
A konjice ostrižene vodi
Ničice je na zemljicu pala
Ćešila je jetrvica mlada
Udovica bula Aladina
Ustan gori oči ti ispale
Ako ti je aga poginuo
Lijep ti je porod ostanuo
Do tri sina kako tri sokola
Dvije kćeri kako bijele vile

59.

Razbolje se Pokrajčiču Pavle
I bolova devet godina
Bolani Pavle govoraše majci
Pođi majko svetom manastiru
Ter dovedi svete kaluđere
Da ja kažem sve moje gjebove
Otišla je svetom manastijeru
Dovela je svete kaluđere
Kaluđeri Pavlu govorahu
Kažuj Pavle sve tvoje grjebove
Što ću vami kažovati mladi
Ubio sam devet pobratima
Ljubio sam devet posestrima
Ubio sam kuma vjenčanoga
Kaluđeri govorahu Pavlu
Što si ubio devet pobratima
Bolovo si devet godinica
Što si ljubio devet posestrima
Bolovaćeš još devet godina
Što si ubio kuma vjenčanoga
Ubio si Boga velikoga

60.

Ja mi usnuh i zadrijemah pod orahome
Tuđe dođe devojčica sta mi na noge
Ja mi rekoh i pomislih lastovica je
Ja mi usnih i zadrijemah pod orahome
Tuđe dođe nevjestica sta mi na noge
Ja mi rekoh i pomislih jalovica je
Ja mi usnuh i zadrijemah pod orahome
Tuđe dođe stara baba sta mi na noge
Ja mi rekoh i pomislih jer gora pade

61.

Kupala se Bojana divojka
 Kupala se u Dunaju vodu
 Na brijeg stavi vijenac i košulju
 Tuđe prođe Milić vojvoda
 Na kopje joj vijenac zanese
 Na ostrogu tanahnu košulju
 Bojana ga ljuto kunijaše
 O Miliću Dunaj te odnio
 A Milić joj tiho govoraše
 Ne kun mene Bojana đevojko
 Bog ti zna ter ti đever budem
 Ručni đever ali suđen junak
 To je brijeme malo postojalo³⁵
 Isprosiše Bojanu đevojku
 Milić joj je ručni đever bio
 Milić Bojani tiho govoraše
 Znaš li diklo kad me kunijaše
 Oprosti mi moj mili brajene
 Ja mi bijah luda i nejaka

³⁵ Ova dva stiha su precrtana a dopisano je istom rukom sa strane:

Ručni đever ali suđen junak
 Toga dikla ništa ne hajaše
 Neg junaka ljuće kunijaše
 O junače puška te ubila
 To je brijeme malo postojalo

62.

Konjic pase po rosnoj livadi
Čas mi pase čas u kolo gleda
U kolu je gizdava đevojka
Lijepo t' poje a ljepše otpijeva
Začuo je ovčar iz planine
Sabi ovce pod vito javore
A jagance pod zeleno borje
Tere pođe u kolo igrati
Ufati se gizdave divojke
Ida reče divojčina majka
Ko se fata vijenca preko tanca
Ko se fata gizdave divojke
Zmija mu se o grlu ovila
Ida reče gizdava divojka
Kuni ga majko i ja ga ću kleti
Šenica mu u polje plegla
Vinograd mu grožđe rodilo
Ovčice mu polje prekrilile
Ulice mu sencu učinile

63.

Pade paša usred Sarajeva
A pašinci pokraj Sarajeva
Mladi Ibro u mlade đevojke
Udri paša jednom u borije
Mladi Ibro jošte u đevojke
Udri paša drugom u borije
Mladi Ibro jošte u đevojke
Udri paša trećom u borije
Skoči Ibro i na gola konja

64.

Svadiše se dva ljubima druga
Ni o gradu ni o vinogradu
Ni o konju ni o britkoj sablji
Neg o jednoj gizdavoj đevojki
Mladi veli moja je đevojka
Mladi reče nije nego moja
Skupi mladi velike svatove
Sedamdeset i sedam svatova
Mladi Ivane osadeset i osam svatova
Ugleda ih đevojčina majka
Tere kćerci tiho govoraše
Po te kćerce i dvoje svatova
Ida veli gizdava divojka
Neka idu dobro srećni bili
A ja neću ljubiti nijednoga
Uzgovori junakova majka
O divojko dobro srećna bila
Jere nijesi kami učinila

65.

Trudan junak kroz goricu prođe
Od truda se na mač naslanjaše
A od sunca štitkom zaklanjaše
Đevojka ga s prozora gledaše
Svojoj miloj majci govoraše
Majko moja jada velikoga
Trudan junak kroz goricu prođe
Od truda se na mač naslanjaše
A od sunca štitkom zaklanjaše
Vode žedan đevojaka željan
Majka kćerci tiho govoraše
Ufati kćerce u kondijeru vode
Tere napoj trudahna junaka
Ma mu nemoj lice zagledati
Ufatila u kondijeru vode
Junaku je na konju dodala
Bijelo mu je lice sagledala
O junače crne oči tvoje

66.

Pasla ovce deli Mandaljena
Po livadi Kraljevića Marka
Tudije pođe Kraljeviću Marko
Turski joj je selam nazivao
Selam aleć deli Mandaljeno
Ala selam Kraljeviću Marko
Tako t' Boga deli Mandaljena
Čije li su ovce čija li livada
Tako m' Boga Kraljeviću Marko
Ovce mi su deli Mandaljene
A livada Kraljevića Marka
Skoči Marko u bijele ovce
I ufati ovna devetaka
Na njemu je zvono od dukata
Uzgovori deli Mandaljena
Mala t' fala Kraljeviću Marko
A ja imam ovcu milosnicu
Vodit mi će ovna devetaka
Kupit ću mu zvono od dukata

67.

Odvija se lijepa dikla od mile majke
Kako ono jasna zvijezda od vedra neba
Privija se svekrvici u siona njedra
Odvija se lijepa dikla od mila tatka
Kako ono jasna zvijezda od vedra neba
Privija se tvomu svekru u siona njedra
Odvija se lijepa dikla od mile braće
Kako ono jasna zvijezda od vedra neba
Privija se đeverima u siona njedra
Izvila se zlatna žica iz vedra neba³⁶
Ovila se starom svatu oko pojasa

³⁶ U rukopisu su ova dva stiha odvojena linijom kao da je riječ o zasebnoj pjesmi.

68.

San mi mori crne oči a ne mogu spat
Nu razmisli mila majko tkomu ćeš me dat
Misli kćerce mila kćerce pastiru te dam
Misli majko moja majko neću ti ga ja
Pastir ide po vrešine slomiti će se
Misli majko moja majko tkomu ćeš me dat
Misli kćerce mila kćerce mrnaru te dam
Misli majko mila majko neću ti ga ja
Mrnar ide po brodove utopiće se
Misli majko moja majko tkomu ćeš me dat
Misli kćerce mila kćerce kopaču te dam
Misli majko mila majko oću ti ga ja
U kopača crne ruke bijela pogača

69.

Ka je gora od gore najljepša
Ali je zova ali brštanova
Poljepša je gora brštanova
Ali joj je zaludu ljepota
Jer se fata drva i kamena
Koje lice od lica naljepše
Ali junačko ali đevojačko
Poljepše je lice đevojačko
Ali mu je zaludu ljepota
Jer se fata lica junakova
Koja zvijezda od zvijezda naljepša
Al Danica ali Prehodnica
Poljepša je zvijezda Danica
Ali joj je zaludu ljepota
Jer se fata Sunca i Mjeseca

70.

Rasla jela posred Carigrada
Pod njom car divane izvođaše
Pod šatorom robinja divojka
Ida reče care gospodaru
Ko prostrijeli lijepu tanku jelu
Dati ću mu robinju đevojku
Sve delije redom strijeljaše
Nijedan je prestrijelit ne može
Prijeh izvi je crnu Arapinu
Jednom strijeli posred tanke jele
Drugom strijeli pokraj tanke jele
Trećom strijeli jelu pristrijeli
Procviljela robinja đevojka
Ajah meni care gospodare
Što me dade crnu Arapinu
Ter ne dade caru al veziru
Ida veli care gospodare
Muč ne cvili robinjice mlada
Učinit ga ću velijem vezirom

71.

Ugrabih đevojku
 I odbjegoh š njome³⁷
 Selu na sramotu
 Ali na poštenje
 Majci na žalosti
 Ali na veselje
 I odbjegoh š njome
 Gorom bošokovom
 Izosta đevojka
 Bosiljak berući
 Ružicu kiteći
 Ida reče junak
 Od bolje đevojko
 Za nami počera
 Pred nami zastava
 I reče đevojka
 Ne boj se junače
 Što mi je počera
 To su braća moja
 A šurevi tvoji
 Što mi je zastava
 To su braća tvoja
 A đeveri moji

³⁷ Ovaj stih je precrtan

72.

Ovo mi je deveta godina
Ko sam hrabra na putu spravila
Ne bi hrabra ni od njega glasa
Jutros mi su i tri glasa došli
Jedan glas pisana knjižica
U knjižicu zdravo i veselo
Drugi glas preudaj se ljubi
A ja držim zemlju na Taliju
U njoj ljubim gizdavu đevojku
Dvašte ljepšu i višu od tebe
Ona njemu opet otpisuje
Fala ti mala mili gospodine
A ja držim zemlju Romaniju
U njoj ljubim careva spahiju
Dvašte ljepši i viši od tebe
Šutra ti će mimu dvore proći
Na tvom konju u tvomu kavadu

73.

Ja usadih vitu jelu
I jabuku zeleniku
Posahnu mi vita jela
I jabuka zelenika
Ako li mi ne vjeruješ
Sedla' konja dođ da vidiš
Osedlao vrana konja
Ne može mu konj pristupit
Od mirisa miloduha
Od mirisa bošokova
Kako joj će činit znati
Vrgoh kitom bošokovom
I vrgoh je proz prozore
Kroz prozore u dvorove
Uljegoše u dvorove
Prostrla mu bosioka
A pod glavu miloduha
Pokrila ga kaloperom

74.

Lijepo polje Romanija
 Po njim šeta mala moma
 Ramenima šurujući
 A kosom se gizdajući
 Po za njome mlad junače
 Pričeka' me mlada moma
 Da t' pomozem poljem šetat
 Ne smijem te pričekati
 Jer su meni blizu dvori
 Jer me gleda majka moja
 Nego dođi do večera
 Neću dvore zatvoriti
 Ni pendžere zaklopiti
 Ni prid dvore straža biti
 Otišo je do večera
 Kad su dvori zatvoreni
 A pendžeri zaklopljeni
 A prid dvore divna straža
 A moma je zadrijemala
 Kako joj će činit znati
 Vrže kitom bošokovom
 Pade momi za nje darca
 Poupala³⁸ devet braće
 Druge devet bratučeda
 Iskočiše ufitiše

³⁸ Rukom Frana Morandija riječ ispravljena u „Pokupila“

Ruke njemu zavezaše
Crne oči izvadiše
A moma se za nj moljaše
Nemojte ga braćo moja
Jutros ga sam prevarila

75.

Višnjica je rod rodila ljepši od roda
Pod njom sedi divojčica lica rumena
Otud dođe lijepa ptica perja šarena
Božja pomoć divojčice lica rumena
Bog da gospod lijepa ptice perja šarema
Jeda nisi će videla kneza Lazara
I da ga sam će videla ne poznajem ga
Lasno mi je poznavati kneza Lazara
Na njemu su tanke svite naški krojene
Na glavi mu bijeli klobuk od bijele svile
Za klobukom paunom pero paka do zemlje
I ako ga će ti vidiš pozdravi mi ga
Dvore ti sam ponovila kneže Lazare
Sine ti sam oženila kneže Lazare
Kćeri ti sam razudala kneže Lazare
Tamo letnu brza ptica brzo doletnu
Eno ti sam ja videla kneza Lazara
Ako si dvore ponovila gospođa im si
Ako sine oženila razlog bo ti je
Ako kćeri razudala majka bo im si

76.

U Ivane Poljanina
Vrani konjic u potaji
Nitko mu ga ne znavaše
Neg iz dvora dvorkinjica
Caru ga je povidela
Car Ivanu poručuje
Pošlji meni konja tvoga
Ja ću tebi i dva moja
I dva grada nevardana
I dva munka neženjena
I dvije mome nedomnjene
Ivan caru odručuje
Gradi ti se ne vardali
Monci ti se ne ženili
Mome ti se ne domile

77.

U kamari žuta dunja rasla
Pod kamarom divno kolo igra
Sve djevojke tanke a visoke
U obrazu bijele a rumene
Otud dođe Muho Careviću
Stanu kolo na Muha gledati
Ida reče Muho Careviću
Igra kolo a ne gleda na me
Nijesam došo kolo ušujati
Neg sam došo djevojku pitati
Koja bi mi za mene valjala
Koja mi je tanka a visoka
U obrazu bijela a rumena
Ida reče iz kola djevojka
Od otle Careviću Muho
Nije ondi za tebe djevojka
Nego jedna stara udovica

78.

Lijepa ti je varoš Podgorica
U varoši krasna ljepotica
Otud dođe tica lastavica
Božja pomoć krasna ljepotice
Bog da budi ptice lastavice
Ida veli krasna ljepotice
Tako t' Boga ptice lastavice
Jes' li bila u mojoj rodbini
Je li mi se bratac oženio
Ida veli tica lastavica
Tako m' Boga krasna ljepotice
Ja sam bila u tvojoj rodbini
I vidijeh jada velikoga
Đe brat sestru za ljubi uzima
Za nju dava spenzu nebrojenu
Za nju dava svitu nekrojenu
Uzima je za vjernu ljubovcu
Toj gledali dva Božja anđela
Milo' su se Bogu požalili
Da moj Bože jada velikoga
Đe brat sestru za ljubi uzima
Za nju dava spenzu nebrojenu
Za nju dava svitu nekrojenu

79.

Pođ na delo na planinu
Bijela crkva ograđena
U nju poju dva anđela
I Ivan Krstitelju
Koji krsti svijet i zemlju
Neg ne krsti trepetljiku
Koja vazda trepetala
I po vjetru i bez vjetra
I po tihoj daždevini
I po jasnoj mjesečini
I po dnevi i po noći

80.

Polegla je bjelica šenica
Pokraj mora na strašivo mjesto
Nitko mi je žnjeti ne smijaše
Zafali se Đurđevića Jela
Da poženje bjelicu šenicu
Pokraj mora na strašivo mjesto
Veliku je mogu sakupila
Dvadeset i dvije žnjetarice
Trideset i tri vezalaca
Vila im je s kraja začinjala

81.

Polegla je detelina trava
Žnjela je je Indžija robinja
Zlatnom rukom srebrnijem srpom
Metala je pred bratine konje
Idite idite moji vrani konji
Jere čete dalek putovati
Običete tri jelove gore
Tri jelove a tri bošokove
Stićete na zmiljeno polje
Viđecete đevojčine dvore
Đe đevojka perom dvore mete

82.

Pasla ovce Vlahinjica Bilje
 Bilji redom džanumlije Karadaglije
 U kraj puta plandovala Bilje
 Bilji redom džanumlije Karadaglije
 Tudije prođe devet braće Bilje
 Bilji redom džanumlije Karadaglije
 Božja pomoć Vlahinjica Bilje
 Bilji redom džanumlije Karadaglije
 Bog da budi devet braće Bilje
 Bilji redom džanumlije Karadaglije
 Tako t' Boga Vlahinjica Bilje
 Bilji redom džanumlije Karadaglije
 Čije su ovce čija li moma Bilje
 Bilji redom džanumlije Karadaglije
 I ovce su kneza Petra Bilje
 Bilji redom džanumlije Karadaglije
 A moma je Božja i naša Bilje
 Bilji redom džanumlije Karadaglije
 Ida reče jedan bratac Bilje
 Bilji redom džanumlije Karadaglije
 Odmo je uzet za Raiča Bilje
 Bilji redom džanumlije Karadaglije
 Za Raiča najstarijega Bilje
 Bilji redom džanumlije Karadaglije
 Uzeše je za Raiča Bilje
 Bilji redom džanumlije Karadaglije
 Kad je bila na vjenčanje Bilje

Bilji redom džanumlije Karadaglije
Žesti gromi zagrmješe Bilje
Bilji redom džanumlije Karadaglije
Kad je bilo na svodnici Bilje
Bilji redom džanumlije Karadaglije
Krvav daždric nahođaše Bilje
Bilji redom džanumlije Karadaglije
Ida reče jedan bratac Bilje
Bilji redom džanumlije Karadaglije
Tako t' Boga Vlahinjice Bilje
Bilji redom džanumlije Karadaglije
Znaš li đe god tvoga roda Bilje
Bilji redom džanumlije Karadaglije
Tako t' Boga devet braće Bilje
Bilji redom džanumlije Karadaglije
Nego mi sam ja malahna Bilje
Bilji redom džanumlije Karadaglije
Ja malahna zarobljena Bilje
Bilji redom džanumlije Karadaglije
U srebrnoj kolijevčici Bilje
Bilji redom džanumlije Karadaglije
Nje đe kažu devet braće Bilje
Bilji redom džanumlije Karadaglije
Jedno mu je ljuta rana Bilje
Bilji redom džanumlije Karadaglije
Ljuta rana na ramenu Bilje
Bilji redom džanumlije Karadaglije
Tada su se i poznali Bilje
Bilji redom džanumlije Karadaglije

83.

Vozila se tanahna galija
Na krmu je gizdava divojka
Šute joj su noge do koljena
A zlačene ruke do ramena
Rusa kosa do zelena pasa
Kosu plete gradove proklinja
O Kotore da te Bog ubije
O Peraste Božji nevjerniče
Dubrovniče dubjem obrastao
Novi grade ranjen bosioče
U tebe su dvojna troja vrata
Na jedna vrata sunce istjecaše
A na druga svatovi izlaze
A na treća moma biser niže
Svakom svatu od bisera grivu

84.

Zafali se Seljanine Mato
Da sagradi tanku armanicu
Da sakupi Seljane junake
Da pohara Konfin do Novoga
Kako reče tako i učini
Sagradio tanku armanicu
Sakupio Seljane junake
Poharao Konfin do Novoga

85.

Sužanj cvili u tamnoj tamnici
Čudno cvili mudrije govori
Ovo mi je deveta godina
Kako mi sam sužanj u tamnici
U kraljice u jadne sestrice
A u kralja u žalosna zeta
To j' začula kraljica sestrica
Tere mi je kralju poviđela
Sužanj cvili u tamnoj tamnici
Čudno cvili čudnije govori
Ovo mi je deveta godina
Kako mi sam sužanj u tamnici
U kraljice u jadne sestrice
A u kralja u žalosna zeta

86.

O Ivane Biograđanine
Da li viđe oči ti ispale
Više tebe Biograd goraše
Neka gori da bi izgorio
U njega sam tri ljeta dvorio
Jedno ljeto za vranoga konja
Drugo ljeto za svijetlo oružje
Treće ljeto za dobru đevojku
I daše mi konja neježđena
I daše mi sablju otreskanu
I daše mi staru udovicu

87.

Dva su brata u milosti rasla
Kada su se braća oženila
Daleko su dvore ogradili
Među sobom Savu ogradili
Plavu Savu i mutnu Muravu
Ter se kunu dvije jetrvice
Mlađa stariju ljuto kunijaše
Da bi od srca sina ne imala
Neg imala devet divojaka
Sve ti devet pod vjerom umrle
Starija mlađu ljuće kunijaše
Ti od srca kćeri ne imala
Neg imala do devet sinova
Sve ih devet na putu otpravila
A opet ih s puta ne čekala
Neka ti je veća žalosca

88.

Igru igra Karametoviću
Na elezu na Kaluzoviću
Na njega je svilena dolama
Na dolamu toke pozlačene
Na dalek se po đevojku spravlja
Tri dni hoda preko slana mora
A četeri preko ravna polja
I dođoše tamo u divojke
Odvedoše gizdavu divojku
Kad su bili sred sinjega mora
Na divojku svilen pojas puče
Projekota turska bedevija
Divojka je ditića rodila
Knjigu piše Karametoviću
Odšilje je svojoj miloj majci
Kuhaj majko svadbu i babine
Snaha ti je ditića rodila

89.

Ranila je Jane Damjanova
Ranila je na hladjenac vode
Trudahna je na vodu zaspala
Kliknu junak s najviše planine
Čija ljubi na vodi zaspala
Da je ne viđeh čaše poginuti
Govorila Janina svekrva
To je Jane snaha moja bila
Milu bracu na veselje bila
Trudahna je na vodi zaspala

90.

(Snje) će kažu u potaj Dudmos planine
U njoj mi je Nikolica Dudmanoviću
U nji' ti gradi češtije crkve mnoge ćelije
U nju stavlja lijepu Katu da je gospođa
Nikolica lijepoj Kati tiho govori
Ne išeta lijepa Kate izvan ćelije
Otud dođe jutrom paša carev haznadar
Išeta mi lijepa Kate izvan ćelije
Od otole tuđinine ne poznajem te
Ne znala te Božja milost kako me ne znaš
Da li ne znaš kad te ljubljah u mile majke
Stanu mislit i razmišljat nasmija mi se
Vrže ruku u njedarca i dunju mu dah
A on njojzi trista dukat ter je darova
Kupi Kate mor dolamu ne hodi gola
Kupi Kate rizmi čizmi ne hod' mi bosa

91.

Stade majka starica sinu Marku govoriti
Pošten domaćine

Veselije domaćine veseli ti prijatelji
Kako sinu izide iz te arapske tamnice

Moj Kraljeviću

Ali mi se otkupi tom drobnom spenzom | Svijetlo ti cvijeće ke ti stoji na...

Ali mi se od drva demeskijom britkom sabljom

Gizdavi junače

Ali Marko Kraljević majci svojoj odgovori
Otkud meni majko u tamnici drobna spenza

Ma mila majko

Otkuda mi u tamnici demeskija britka sablja | Pošteno ti cvijeće ke na ono...

Nego meni dohodaše arapska jedna đevojka

Gizdava diklica

Ona meni dohodaše i jutrom i večerom | I jednoga i drugoga Bog ni uzdo podrža

Pak mi pođe divojka jedno jutro govoriti

Kraljeviću Marku

Tako tebe moj Marko ne ubio Bog veliki
Od li mene uzeti za tvoju vjernu ljubovcu

Kraljeviću Marko

Da ja tebe izvedem iz te arapske tamnice
A Marko joj Kraljeviću lijepo odgovaraše

Gizdavoј diklici

Hoću hoću divojko veće nego s dobre volje

I tu ga jest izvela iz te arapske tamnice

Kraljevića Marka

I samomi pođoše tom zelenom planinome

I kada mi biše u sred zelene planine
Gizdavu devojko
Bez glave je ostavi usred zelene planine
Kad je majci došo na svoje bijele dvore
Kraljević Marko
Pođe majka starica sinu Marku govoriti
Velik ti si grijeh o moj sinko učinio
Kraljeviću Marku
Zašto je meni nijesi doveo na moje bijele dvore
Ja bi je hranila za života za mojega
Gizdavu divojku
Veselte se svi okolo veselio vi Bog veliki

92.

Ide Ivan Čajković staroj majci govoriti
 Starici gospođi
 Znaš li majko nebore možeš li pametovati
 Kada mi udavasm'o rođenu sestricu moju
 Starica nebore
 Tada nama pogibe sestre naše zlatna čaša
 Ti majko potvori moju junačku ljubovcu
 Svijetla gospođa
 Da je je ljubi moja u prstenje raskovala
 Zarad toga izgubih moju junačku ljubovcu
 Vilu dragu moju
 Ma ne žalim toliku moju junačku ljubovcu
 Koliko žalim od pojasa mlado čedo
 Moja starice
 A sad si se starice majko moja razboljela
 Na tebe sam vodio popove i kaluđere
 Mia starice
 Da bih grijeh ukazala popovom i kaluđerom
 A ti grijeh ne kće kazat popovom ni kaluđerom
 Moja starica
 Nego kaži ti grijeh Ivanu sinu tvomu
 Ode ti mu starica sinu svomu odgovarati
 Svomu dragu sinku
 Pođi sinu nebore u kamaru materinu
 Tere ćeš otvoriti materinu pustu skrinju
 Moj dragi sinko
 U skrinju ćeš ti naći sestre tvoje zlatnu čašu

Ma tako ti u Bogu moj sinu u velikomu
Sinko drago moje
Kada se ja starica razdijelim s grešnom dušom
Lijepo ćeš moć moj sinu ukopati majku tvoju
Moj dragi sinko
Kada mu se starica razdijelila s grešnom dušom
Ne bješe je lijepo vitez Ivan staru majku ukopao
Gizdavi junak
Zašto mu čini izgubiti junačku ljubovcu svoju
A sad vi gospodo popijevka na poštenje
Gospodo pridraga
Popijevka vi na poštenje nami zdravlje i veselje

93.

Lijepu šedbu šetaše jedna mlada Kotorkinja³⁹

Mlada diklica

Šedbu ti mi šetaše višnjega Boga moljaše

Nemoj mene moj Bože živom željom umoriti

Moj jedini Bože

Živom željom umoriti ljutom strijelom ustrijeliti | koji svetkuješ svete da ti budu na
spasenje

Neka mi se ja naljubim jednoga gizdava junaka

Mlada diklica

Na glavu mi nanosim zelen vijenac od masline

Na ruci se nagledam zlatan prsten od iljade | gospodaru da bi tebi osvanulo dobro

Ja lijepa dikla

Ako oć mili Bože mene živom željom umoriti

Satvori me mili Bože vitom jelom u planini

Moj jedini Bože

Od mojijeh lijepijeh kosah sitnu travu đetelinu

Od mojijeh crnijeh očih dva hladjenca bistre vode

Moj jedini Bože | i jednoga i drugoga Bog vi zdravlja podario

Kada bi mi došo moj gospar u planini lov loviti

Da bi mi on počinuo pod zelenom vitom jelom

Moj mio gospar | gizdavi junaci veseli svi okolo veselio (ve) Bog veliki

Konje svoje napito sitnom travom đetelinom

A napo se dva hladjenca bistre vode

Te brze konje

Što je Bogu molila toj mu je i umolila

Ovo je njegda bilo a sada se spomenjujem

Gospodo pridraga

Ako vi popijevka u čem omili svaki je za svoju primi

³⁹ Ova pjesma nalazi se na listu obilježenom brojem 23/2 koji je umetnut u rukopis između lista 22 i 23.

RJEČNIK MANJE POZNATIH RIJEČI

A

aga, -e, *f.* – osmanska titula: velepošednik, zapovjednik
 alabarjak, v. alajbarjak
 alajbarjak, -a, *m.* – glavna vojnička zastava
 ali, *vez.* – ili
 armanica, -e, *f.*
 aspra, -e, *f.* – novac; osmanski srebrnjak

B

babine, -a, *f. pl.* – čestitka (darovi) po rođenju djeteta
 babo, -a, *m.* – otac
 barjak, -a, *m.* – zastava
 baša, -e, *f.* – starješina, poglavar; general
 beden, -a, *m.* – bedem, zid od tvrđave
 bedevija, -e, *f.* kobila
 bedra, -e, *f.* utina
 beg, -a, *m.* – muslimanska (osmanska) plemićka titula
 beglerbeg, -a, *m.* – osmanski guverner oblasti; osmanski vrhovni
 vojni komandant
 bijega, -e, *f.* – bijeg
 biljega, -e, *f.* – oznaka; dogovoreno mjesto megdana
 blagosoviti, -im, *pf.* – blagosloviti
 brajen, -a, *m.* – hipok. brat
 bridak, -tka, -tko – oštar
 brštan, -a, *m.* – bršljan
 bula, -e, *f.* – muslimanska žena
 bumbak, -a, *m.* – svilena buba
 buzdohan, -a, *m.* – starinsko hladno oružje koje se sastojalo od
 drške i kugle s čeličnim bodljama

C

car, -a, *m.* – sultan
 celivati, -am, *impf.* – ljubiti
 cić, *prijedl.* – zbog
 cijec – v. *cić*
 cvila, -e, *f.* – cviljenje, plač

Ć

ćafir, -a, *m.* – nevjernik, nemusliman
 ćesar, -a, *m.* – austrijski car
 ćorda, -e, *f.* – sablja

D

davori, *uzv.* – uzvik najčešće za tugu ili čuđenje
 daždevina, -e, *f.* – kiša
 daždic, -a, *m.* – dem. kiša
 demeskija, -e, *f.* – naročita povijena i ukrašena sablja od vrlo
 čvrstoga gvožđa
 derat, -a, -o – dran, odran
 despot, -a, *m.* – velikaš, vladar
 devetak, -a, *m.* – devetogodišnjak (odnosi se na životinju, u
 usmenoj književnosti najčešće na ovna)
 dikla, -e, *f.* – đevojka
 divan, -a, *m.* – razgovor
 dolama, -e, *f.* – starinski svečani kaput do ispod koljena;
 janjičarski kaput
 domisliti se, -im, *pf.* – došetiti se
 dosle, *pril.* – dosad
 došašće, -a, *n.* – dolazak
 dovolje, *pril.* – dovoljno
 drijevo, -a, *n.* – drvo; lađa
 droban, -bna, -bno – sitan
 dunaj, -a, *m.* – voda, rijeka
 duždević, -a, *m.* – duždev sin
 dvaš(t), *pril.* – dvaput
 dvašte, *pril.* – dvaput

Đ

đidija, -e, *f.* – mangup

E

elez, *nepromj. pridj.* – sladak, ugodan, prijatan

G

galija, -e, *f.* – starinska lađa na vesla

gizdav, -a, -o – ukrašen, lijep

gladinja, -e, *f.* – glad

grivna, -e, *f.* – vijenac, ogrlica

H

hajati, -em, *impf.* – mariti

handžar, -a, *m.* – dvošekli mač

hazdija, -e, *f.* – dugački skupocjeni ogrtač

hazna, -e, *f.* – dobit

haznadar, -a, *m.* – rizničar, blagajnik

hladjenac, -nca, *m.* – izvor

hora, -e, *f.* – oro, kolo

hrabar, -bra, *m.* – vjerenik, mladoženja

hrlo, *pril.* – brzo

hud, -a, -o – loš, zao, nesrećan

I

iskati, ištem, *impf.* – tražiti

izljeći, izlježem, *pf.* – izaći

J

jajer, -a, *m.* – vazduh, zrak

jalovica, -e, *f.* – životinja (ovca, koza, krava) koja još
nije donosila mlade

jeljen, -a, *m.* – jelen

Jezus, -a, *m.* – Isus

junak, -a, *m.* – mladoženja

Kkalamar, -a, *m.* – lignjakaloper, -a, *m.* – mirisni cvijetkamara, -e, *f.* – sobakara, *nepromj. pridj.* – crnkarati, -am, *impf.* – kritikovatikaur, -a, *m.* – pogrd. hišćaninkavad, -a, *m.* – fino sukno; gornja ženska haljina od svile ili kadifeklikovati, -ujem, *impf.* – dozivatiklobuk, -a, *m.* – šešir; ono što je okruglo i šupljekolajna, -e, *f.* – ogrlica; medaljakolikrat, *pril.* – koliko putakoljeno, -a, *n.* – rod, sojkondijer, -a, *m.* – pehar, krčag, bokalkožuh, -a, *m.* – gunj od bravlje kože s vunom na unutrašnjoj stranikraguj, -a, *m.* – kobac, sokokrma, -e, *f.* – zadnji dio broda**L**

lačan, -čna, -čno – gladan

lasno, *pril.* – lakoleventa, -e, *f.* – besposličar, probisvijet; red osmanskih ratnikalikce, -a, *n.* – dem. licelumbarda, -e, *f.* – top**LJ**ljeljen, -a, *m.* – jelenljubi, *nepromj. f.* – žena, draga

ljut, -a, -o – tvrd, težak

Mma, -e, *zamj.* – mojamečit, -a, *m.* – meždžid, džamijamedan, -a, *m.* – v. mejdanmejdan, -a, *m.* – megdan, dvobojmir, -a, *m.* – zidmljeti, -im, *impf.* – misliti

moma, -e, *f.* – đevojka
 mor-dolama, -e, *f.* – ljubičasta, modroplava dolama
 mrnar, -a, *m.* – mornar
 muraćem, -a, *m.* – mastilo
 musulmanski, -a, -o – muslimanski

N

načeti, -nem, *pf.* – početi
 načičati, -am, *pf.* – nanizati, načičkati
 nakarada, -e, *f.* – vrsta bubnja
 napitati, -am, *pf.* – ponuditi, počastiti
 napiti, napijem, *pf.* – nazdraviti
 napokonj, *pril.* – napokon, naposljetku
 naspati se, -em, *pf.* – naspavati se
 navlaštito, *pril.* – osobito, posebno
 nebrijeme, -ena, *n.* – nevrijeme, nevakat
 nedomnjen, -a, -o – neudavan
 neježđen, -a, -o – nejahan
 nekmali, *rječ.* – kamoli
 nevardan, -a, -o – nerušen, neburdan
 nojca, -e, *f.* – dem. noć

O

obirati, -am, *pf.* – izbirati
 oblakomiti, -im, *pf.* – slakomiti
 obrana, -e, *f.* – odbrana
 obraniti, -im, *pf.* – raniti
 obrati, oberem, *pf.* – odabrati
 očin, -a, -o – očev
 odijeliti, im, *pf.* – odvojiti
 oplakati, -čem, *pf.* – oprati
 opleće, -a, *n.* – zaleđe, pozadina
 ostar, ostra, ostro – oštar
 ostrići, -ižem, *pf.* – podšišati
 ostrog, -a, *m.* – starinska mamuza
 otole(n), *pril.* – odatle
 ovčar, -a, *m.* – čoban

P

pahati, -am, *impf.* – lepršati, mahati
 paka, *vez.* – pa
 parićavati, -ajem, *impf.* – spremati, pripravlјati
 pas, -a, *m.* – pojas
 paša, -e, *f.* – visoki osmanski vojni zapovjednik, general
 pendžer, -a, *m.* – prozor
 pereni, -a, -o – perni, perјani
 perivoj, -a, *m.* – vrt, cvijetna bašta, park
 plandovati, -ujem, *impf.* – počivati u hladu (odnosi se na stoku)
 podložiti, -im, *pf.* – poraziti, osvojiti
 pogubiti, -im, *pf.* – usmrtiti
 pojati, -em, *impf.* – pjevati
 pokoj, -a, *m.* – spokoj
 polača, -e, *f.* – palata
 polak, *prijedl.* – uz, pored
 poljački, -a, -o – poljski
 pomnјiv, -a, -o – pažljiv
 pomnјo, *pril.* – pažljivo
 posvaditi, -im, *pf.* – posvađati
 pošilјati, -am, *impf.* – slati
 potaja, -e, *f.* – skrovište
 prah, -a, *m.* – barut
 preša, -e, *f.* – brzina, hitnja, hitna potreba
 projekotati, -am, *pf.* – projektati, promumlati
 prost, -a, *m.* – oproštaj
 prostiti, -im, *pf.* – oprostiti (obično pred duži put ili smrt)
 punahan, -hna, -hno – pun

R

raka, -e, *f.* – grob
 rakla, -e, *f.* – đevojka
 rastrijeti, rastrem, *pf.* – raširiti
 rediti, -im, *impf.* – uspostavljati red
 rlo – v. *hrlo*
 ruho, -a, *n.* – garderoba, đevvojačka sprema za udaju

S

- sahraniti, -im, *pf.* – sačuvati
 sandžak, -a, *m.* – oblast u osmanskoj administrativnoj upravi,
 upravnik oblasti
 satvoriti, -im, *pf.* – pretvoriti, stvoriti
 sedoce, -a, *n.* – dem. sedlo
 sedošce, -a, *n.* – dem. sedlo
 selam, -a, *m.* – muslimanski pozdrav
 selam-aleć, *nepr.* – v. *selam*
 šenca, -e, *f.* – sjenka
 sileni, -a, -o – silni
 skrinja, -e, *f.* – ukrašen drveni sanduk s nogarima u kojem su
 devojke i žene čuvale ruho
 skut, -a, *m.* – krilo, natkoljeni dio tijela
 slavjo, -a, *m.* – slavuj
 slimati, -am, *impf.* – skidati
 smeća, -e, *f.* – smetnja
 spahija, -e, *f.* – konjanik u nekadašnjoj osmanskoj vojsci;
 velepošednik u osmansko doba
 spati, -im, *impf.* – spavati
 spenza, -e, *f.* – dobit, plata
 spomenjivati se, -ujem, *impf.* – šćcati se
 stratiti, -im, *pf.* – potrošiti, proćerdati
 sultana, -e, *f.* – sultanija, sultanova žena ili kćer
 suproć, *prijed.* – protiv, naprotiv
 sužanj, -žnja, *m.* – zarobljenik u tamnici
 svita, -e, *f.* – fino ćohano platno
 svjet, -a, *m.* – savjet

Š

- šedba, -e, *f.* – šetnja
 šiljati, -em, *impf.* – slati
 štjeti, štijem, *impf.* – ćitati

T

- tanac, -nca, *m.* – igra

toke, -a, *f. pl.* – oveća metalna dugmad na narodnoj nošnji koja su
u srednjem vijeku imala i zaštitnu funkciju
trepetljika, -e, *f.* – jasika
trudahan, -hna, -hno – umoran

U

uditi, -im, *impf.* – nanositi zlo, štetu
ufanje, -a, *n.* – nadanje
ugarski, -a, -o – mađarski
upoređe, *pril.* – uporedo

V

vardati, -am, *impf.* – rušiti
veli, -a, -o – velji, veliki
vihar, -a, *m.* – vihor, vjetar
vojevati, -ujem, *impf.* – ratovati
vran, -a, -o – crn
vran, -a, *m.* – gavran
vrgnuti, -em, *impf.* – staviti
vu(j)co, -a, *m.* – ujak
vuko, -a, *m.* – ujak

Z

zabaviti, im, *pf.* – odbiti
zabitiljiv, -a, -o – zaboravan
zaklada, -e, *f.* – jamac, založba
zamaknuti se, -em, *pf.* – objesiti se
zaman, *pril.* – uzaludno
zastava, -e, *f.* – zašeda
zavratiti se, -im, *pf.* – povratiti se
zelen, -a, -o – siv
zgar, *pril.* – odozgo
zgovarati, -am, *impf.* – razgovarati
zlamenje, -a, *n.* – znak, znamenje

Ž

žedinja, -e, *f.* – žed

SADRŽAJ

PREGOVOR	5
RUKOPIS IV a. 30	9
1. Popijevka od Kotora	15
2. Pjesan bugarka	22
3. Pjesan bugarska	25
4. (Lijepa Rude pišaše bratu Janku u Kosovo)	27
5. (Herceg Stjepan hranjaše sokola trojemitara)	30
6. (Lijepu jezdu jezdijahu dva Jakšića mila brata)	32
7. (Lijepu šedbu šetaše jedna mlada Vlahinjica)	34
8. (Plemeniti zbor zborahu svijetla sibirjska gospoda)	35
9. (Tri ti glasa dopanuli hrabre Marku Kraljeviću)	39
10. (Cvilu ti mi cviljahu dvije ptice lastovice)	44
11. (U istoku jasna dzora bijelo lice rumenjaše)	47
12. (A kada mi glasovi iza glasa dopadahu)	49
13. (Pošten domaćine)	52
14. Bugarka	53
15. (Ban Milošu ljubljaše dragu sestru Sekulovu)	55
16. (Jutros rano išetala sestra kralja budimskoga)	58
17. (Kliku mi ti klikovaše jedna Budimka divojka)	61
18. (Poletio siv sokole iz slavnoga Biograda)	63
19. (Drobnu ružu berijaše Prezdana lijepa sultana)	66
20. (Pođe bane Sekule vuku Janku govoriti)	69
21. (Lijepo vijeće vijećahu ugarska mlada gospoda)	72
22. (Šedbu ti mi šetaše Jerina Đurđa despota)	75
23. (Zdrav slobodni Dubrovniče glasoviti svijetli grade)	79
24. (Cvilu ti mi cviljaše drobna ptica lastovica)	80
25. (U sred mila i dragoga slavna proljeća)	83
26. Početak pjesni od Beča	84

RUKOPIS I a. 27	91
27. Otpravi se mladi junak u prepelice	92
27. Otpravi se mladi junak u prepelice	92
28. (Tri mi su gore visoke)	93
29. (Visok je Lovćen planina)	95
30. (Lijepa moma cvijeće brala pokraj jezera)	96
31. (Hranila je Mare)	97
32. (Visoke su one gore, rose moja)	98
33. (O peline željo moja đevojkom pođoh na vodu)	99
34. (Rasla jela pokraj Sarajeva)	100
35. (Pasla ovce Vlahinjica Bilje)	101
36. (U vrloga bega Ali-bega)	102
37. (Pasoh ovce a divojka jance)	104
38. (Lijepa ti je Vlahinja divojka)	105
39. (Kupala se Kotorka divojka)	106
40. (Trudan junak kroz goricu prođe)	107
41. (Na Jani ti dikli dubrovačkoj)	108
RUKOPIS I b. 80	111
42. (Razbolje se gizdava đevojka)	112
43. (U vrloga bega Ali-bega)	113
44. (O poj grade na livade vrani se konji igrahu)	115
45. (Lijep ti je Memija delija)	116
46. (Knjigu piše dužde iz Mletaka)	117
47. (Đevojka je tuđina bratila)	118
48. (Pasoh ovce a đevojka jance)	119
49. (Lijepa ti je Kamera đevojka)	120
50. (Procviljela je trava đetelina)	121
51. (Procviljelo ravno Gacko polje)	122
52. (Đevojka je Senja grada klela)	123
53. (Knjigu piše Mehremija mlada)	124
54. (Procviljela je ljubi Pavlovića)	125
55. (Rod rodila ljubi Radonjina)	127
56. (Soko šedi na Budimu gradu)	128
57. (Dolećeše dva crna gavrana)	129
58. (Dolećeše dva crna vrana)	130

59. (Razbolje se Pokrajčiču Pavle)	132
60. (Ja mi usnuh i zadrijemah pod orahome)	133
61. (Kupala se Bojana divojka)	134
62. (Konjic pase po rosnoj livadi)	135
63. (Pade paša usred Sarajeva)	136
64. (Svadiše se dva ljubima druga)	137
65. (Trudan junak kroz goricu prođe)	138
66. (Pasla ovce deli Mandaljena)	139
67. (Odvija se lijepa dikla od mile majke)	140
68. (San mi mori crne oči a ne mogu spat)	141
69. (Ka je gora od gore najljepša)	142
70. (Rasla jela posred Carigrada)	143
71. (Ugrabih devojku)	144
72. (Ovo mi je deveta godina)	145
73. (Ja usadih vitu jelu)	146
74. (Lijepo polje Romanija)	147
75. (Višnjica je rod rodila ljepši od roda)	149
76. (U Ivane Poljanina)	150
77. (U kamari žuta dunja rasla)	151
78. (Lijepa ti je varoš Podgorica)	152
79. (Pođ na delo na planinu)	153
80. (Polegla je bjelica šenica)	154
81. (Polegla je detelina trava)	155
82. (Pasla ovce Vlahinjica Bilje)	156
83. (Vozila se tanahna galija)	158
84. (Zafali se Seljanine Mato)	159
85. (Sužanj cvili u tamnoj tamnici)	160
86. (O Ivane Biograđanine)	161
87. (Dva su brata u milosti rasla)	162
88. (Igru igra Karametoviću)	163
89. (Ranila je Jane Damjanova)	164
90. ((Snje) đe kažu u potaj Dudmos planine)	165
91. (Stade majka starica sinu Marku govoriti)	166
92. (Ide Ivan Čajković staroj majci govoriti)	168
93. (Lijepu šedbu šetaše jedna mlada Kotorkinja)	170

PJESMARICE
IVANA ANTUNA
NENADIĆA

Izdavač
Fakultet za crnogorski jezik
i književnost – Cetinje

Za izdavača
Adnan Čirgić

Prijelom
Dejan Batrićević

Lektura i korektura
Adnan Čirgić

Postavka korica edicije
Suzana Pajović

Štampa
Golbi – Podgorica

Tiraž
300

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna biblioteka Crne Gore, Cetinje
ISBN 978-9940-40-084-2 COBISS.CG-ID 24821764